СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXIII П'ЯТНИЦЯ, 28 КВІТНЯ 2006 РОКУ ЧИСЛО 17 VOL. CXII FRIDAY, APRIL 28, 2006 No. 17

В пам'ять жертв в Україні дзвонили „чорнобильські" дзвони

КИЇВ. – В Україні відзначають двадцяті роковини аварії на Чорнобильській АЕС. У пам'ять про трагедію приспущені державні прапори, у церквах по всій країні відбувалися поминальні відправи. Верховна Рада провела тематичні слухання, а вчені з усього світу з'їхались до Києва на міжнародну конференцію „20 років чорнобильської катастрофи. Погляд у майбутнє" (див. внизу).

Відзначення 20-річчя чорнобильської трагедії почалося в ніч з 25 на 26 квітня поминальним Молебенем в пам'ять про загиблих під час ліквідування перших наслідків катастрофи.

В маленькій церкві у Києві, яка була збудована на згадку про жертви чорнобильської трагедії, дзвони пробили 20 разів, а потім у столиці настала хвилина мовчання – в той самий момент, коли вибухнув один з реакторів на Чорнобильській атомній електростанції 20 років тому.

Запаливши свічку біля київського меморіяльного пагорба „Героям Чорнобиля", урядовці на чолі з Президентом України Віктором Ющенком, міським головою Києва Леонідом Черновецьким, головою Верховної Ради Володимиром Литвином, прем'єр-міністром Юрієм Єхануровим, вирушили на традиційні жалобні церемонії, котрі відбулися на Чорнобильській станції. На ЧАЕС Віктор Ющенко поклав квіти до меморіялу загиблим і вручив нагороди ліквідаторам. У своєму виступі Президент сказав: „Чорнобиль повинен повернутися до українського лона. Повернутися не для захисту, а для розвитку разом з Організацією Об'єднаних Націй, разом з країнами Европейського союзу, іншими нашими міжнародними партнерами. Ми доведемо, що в країні немає ані чорних дір, ані білих плям поза територіяльністю".

У Міжнародній конференції „20 років чорнобильської катастрофи. Погляд у майбутнє" взяли участь вчені з багатьох країн світу, а одним з її підсумків стало проголошене Всесвітньою організацією охорони здоров'я нове дослідження в Україні. Воно стосуватиметься, зокрема, випадків рака щитовидної залози. Чорнобильська катастрофа залишається унікальним випадком для вивчення. Як заявив представник ВООЗ Майк Ріпачолі, „атомна бомба в Японії була короткотривалим опроміненням високого рівня, Чорнобильська аварія – довготривалим, але з низькими рівнями опромінення. Тож ми маємо два цілком різних випадки і прагнемо дістати якомога більше інформації про них".

Внаслідок аварії на ЧАЕС, що сталася 26 квітня 1986 року, майже 10 відсотків території України зазнало прямого радіаційного ураження. Станом на 1 січня 2006 року в Україні понад 2 з половиною мільйона людей визнано постраждалими внаслідок катастрофи.

За матеріялами ЗМІ

Програма 36-ої Звичайної Конвенції Українського Народного Союзу; Інк., яка відбудеться на Союзівці, в Кергонксоні, Н.Й., 26–29 травня, 2006 р., початок о год. 9 ранку

1. Відкриття Конвенції
2. Звідомлення Верифікаційної комісії
3. Прийняття конвенційної програми
4. Прийняття Протоколу 35-ої Конвенції
5. Вибір:
   а) Конвенційної Президії в складі: голови та двох заступників
   б) Виборчої комісії в складі 11 членів
   в) Комісії просьб у складі 5 членів
   г) Секретарської комісії у складі 6 членів
6. Покликання Пресової комісії, Резолюційної комісії та двох дверників
7. Звідомлення членів Екзекутивного Комітету:
   - Президента — Стефана Качарая
   - Першого заступника — Марти Лиско
   - Директора на Канаду — Альберта Качковського
   - Головного секретаря — Христини Е. Козак
   - Касира — Роми Лісович
8. Звідомлення членів Контрольної комісії:
   Зенона Голубця
   Олександра Серафина
   Ярослава Завійського
9. Звідомлення Радних:
   Евгена Осціславського; Василя Ліщинецького; Мирона Ґроха; Стефана Гавриша; Павла Прінька; Ґлорії Горбатої; Василя Лучкового; Андрія Скиби; Мирона Пилипяка; Михайла Куропася
10. Звідомлення Головного редактора „Свободи" Ірени Яросевич
11. Звідомлення Головного редактора „Українського Тижневика" Роми Гадзевич
12. Дискусія над звідомленням та їх прийняття
13. Звідомлення Статутової комісії, дискусія та схвалення змін
14. Дискусія „Пляни розвитку Союзівки"
15. Дискусія „Статус діяльности УНСоюзу в Канаді"
16. Дискусія „Накреслювати майбутність УНСоюзу"
17. Звідомлення Фінансової комісії та визначення висоти запорук і платень
18. Вибір Головного Уряду УНСоюзу
19. Звідомлення Комісії просьб, дискусія та ухвали
20. Звідомлення Секретарської комісії, дискусія та ухвали
21. Резолюції та рекомендації для добра організації
22. Різні справи
23. Закриття Конвенції

Родичі ліквідаторів, загиблих внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС, запалюють свічки під час віча-реквієму в м. Славутич в ніч на 26 квітня 2006 р. *Фото УНІАН*

США вшанували пам'ять жертв Чорнобильської катастрофи

ВАШІНҐТОН. – В середу, 26 квітня, Президент США Джордж Буш оприлюднив спеціяльну заяву з приводу 20-ої річниці чорнобильської катастрофи, вшановуючи пам'ять її жертв та підтверджуючи готовність Америки активно сприяти надійному запевненню безпеки на ЧАЕС.

Зокрема в заяві Дж. Буша говориться: „У 20-ті роковини Чорнобильської аварії я разом з усім американським народом висловлюю глибокий сум з приводу цієї трагедії. Сьогодні ми вшановуємо пам'ять жертв цієї жахливої катастрофи і згадуємо тих, хто досі потерпає від її наслідків.

Закривши Чорнобильську АЕС понад п'ять років тому, вільна Україна унеможливила екологічну загрозу, до якої свого часу призвів деспотичний режим, і створила умови для безпеки у регіоні та для його процвітання. Ці сміливі дії знаменували собою подальший поступ демократії. Я

(Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Завершено працю ВР України четвертого скликання

КИЇВ. – Погоджувальна рада провідників фракцій і груп парламенту 26 квітня ухвалила рішення закрити останню сесію Верховної Ради четвертого скликання, не розглядаючи жодного з запропонованих головою організаційних питань, в тому числі і приведення до присяги суддів Конституційного суду України, повідомив прес-секретар голови Верховної Ради України Володимира Литвина Ігор Сторожук. На початку погоджувальної ради В. Литвин повідомив, що до ВР звернулося багато народних депутатів з проханням передчасно припинити їхні повноваження у зв'язку з обранням їх посадниками міст та депутатами місцевих рад. Також, на своїх звільненнях наполягали голова Вищого господарського суду України Дмитро Притика і голова Верховного суду України Василь Маляренко. Крім того, голова пропонував цього ж дня привести до присяги суддів Конституційного суду України, призначених главою держави та з'їздом суддів. О 13.00 відбулося закриття праці Верховної Ради України четвертого скликання.

Суд визнав рацію за ЦВК

КИЇВ. – Вищий адміністративний суд України своїм рішенням від 26 квітня не задовольнив позовів чотирьох політичних сил, які в березневих парламентських виборах не подолали тривідсоткового порогу, не ввійшли до Верховної Ради і тому оскаржували висліди цих виборів. Суд не визнав фальсифікацій у процесі підрахунку голосів виборців, в чому Центральну виборчу комісію (ЦВК) звинувачували представники бльоків Наталії Вітренко, Юрія Кармазіна, Володимира Литвина і партії „Віче". Судовий процес тягнувся від 15 квітня. Коментуючи рішення Вищого адміністративного суду, заступник голови ЦВК Марина Ставнійчук сказала, що звертання до суду було пов'язане з бажанням тих чотирьох політичних сил виправдатися за поразку перед виборцями та перед донорами кампанії. „Судовий процес був надзвичайно складним і за змістом, і за суттю, і за емоційним напруженням. Але Вищий адміністративний суд України ухвалив абсолютно правове рішення, ретельно дослідивши основні докази, оригінали протоколів окружних виборчих комісій, на підставі яких встановлювалися висліди виборів. Україна мала складну виборчу кампанію, але, мені здається, вона з честю вийшла з цього процесу", – підкреслила М. Ставнійчук.

„Наша Україна" схвалила протокол про коаліцію без шостого пункту

КИЇВ. – Бльок „Наша Україна" схвалив Протокол про порядок формування Коаліції демократичних сил, окрім шостого пункту. Зокрема, як повідомляє прес-служба бльоку, 19 квітня усі політичні партії, котрі входять до бльоку "Наша Україна" (НРУ, ППУ, КУН, УРП-Собор, „Наша Україна" та ХДС) своїми рішеннями затвердили підписний Протокол про порядок формування коаліції, окрім пункту 6, визнавши Коаліцію демократичних сил в рамках трійки – „Наша Україна", СПУ та БЮТ. Бльок „Наша Україна" з цього приводу зробив офіційну заяву, в якій зокрема висловив думку, що угода про створення Коаліції мусить ґрунтуватися, передусім, на узгодженій позиції сторін щодо програмних засад її діяльности, реґляменту, і лише потім – розподілу сфер відповідальности між її учасниками. Бльок „Наша Україна" також заявив, що відсутність шостого пункту Протоколу не означає його денонсацію, наполягає на створенні Коаліції демократичних сил у рамках трійки – „Наша Україна", БЮТ, СПУ і закликає припинити інформаційні війни між майбутніми партнерами з Коаліції та відновити конструктивний діялог. Протокол було підписано представниками БЮТ, СПУ та „Нашої України" 13 квітня. Однак, наступного дня політрада „Нашої України" відмовилась підтримувати шостий пункт. Останній, 6-й, пункт протоколу говорить, що угода про коаліцію „готується на основі принципів, закладених в проєкт меморандуму про коаліцію демократичних сил". (Меморандум передбачав, що прем`єра пропонує та політична сила з числа учасників коаліції, яка перемогла на виборах, тобто в даній ситуації – БЮТ). 18 квітня провідник БЮТ Юлія Тимошенко заявила, що члени „Нашої України" Юрій Єхануров, Петро Порошенко та Микола Мартиненко проводять переговори про створення коаліції з Партією реґіонів.Того ж дня Соціялістична партія України висловила переконання, що БЮТ має право претендувати на посаду прем`єр-міністра Уряїни, а Юлії Тимошенко – обійняти цю посаду.

Президент Польщі візьме участь у церемонії

ВАРШАВА, Польща. – Президент Польщі Лєх Качинський 24 квітня підтвердив свою участь у церемонії відкриття меморіялу у селищі Павлокома, поблизу Перемишля. Вшанувати закатованих у цьому селі українців приїде і Президент України Віктор Ющенко. Трагедія у Павлокомі відбулася 1945 року, коли українці стали жертвами розправи з боку партизан Армії Крайової. Керівник канцелярії президента Польщі Анджей Урбанський зазначив, що відкриття меморіялу, яке відбудеться 13 травня, стане важливим моментом в історії польсько-українських взаємин. „Це вимагає – я б сказав – надзвичайної делікатности. Те, що робилося під час Другої світової війни на Волині, на польсько-українському пограниччі, залишається великою раною, що кровоточить", – наголосив він. Керівник правлячої партії „Право і Справедливість" Ярослав Качинський запевнив, що польська сторона хоче остаточного примирення з українцями. „Травнева зустріч вписується в триваючий з середини 90-их років позитивний процес польсько-українського замирення" – так прокоментував участь президентів в пам'ятній церемонії Павел Воловський з варшавського Центру східніх досліджень. На думку оглядача, переломним моментом у цій справі стало відкриття меморіялу на Личаківському цвинтарі у Львові.

В. Кличко - чемпіон

МАНГАЙМ, Німеччина. – Українець Володимир Кличко, у неділю, 23 квітня, виборов титул чемпіона світу серед професіоналів у супервражкій вазі за версією „IBF", перемігши технічним нокавтом у сьомому равнді екс-володаря цього титулу американця Криса Бирда. Вийшовши на рінґ обидва боксери заслухали гимни своїх країн у виконанні чотирьох скрипачок, особливо оригінально у такій аранжировці звучав гимн України. Після того як бій закінчився, поздоровити В. Кличка прийшов навіть 10-річний син Криса Бирда. Для Володимира перемога над Бирдом стала 46-ою та 41-им нокавтом.

Концерт у палаці „Україна"

КИЇВ. – Монсерат Кабальє співала українською, а Володимир Гришко – італійською. 20 квітня в Національному палаці „Україна" відбувся спільний концерт зірок оперної сцени Монсерат Кабальє і Володимира Гришка. Це, по суті, два сольові концерти в одному. У концерті брала участь симфонічна оркестра Національної філармонії України, керував оркестрою один з кращих диригентів світової опери Хосе Коладо. Співаки виконували „італійську, французьку, українську, еспанську клясику.

В Українській службі Голосу Америки нове керівництво

КИЇВ. – Керівником Української служби „Голосу Америки" призначено Адріяна Кармазина. А. Кармазин працює на радіостанції з 1988, почавши з посади міжнародного радіомовця в Українській службі. Далі він працював кореспондентом, продюсером, перекладачем і диктором, був кореспондентом у Києві. У 1999 році А. Кармазин зайняв становище програмного директора Української служби „Голосу Америки". Раніше Українську службу „Голосу Америки" очолювала Ліда Рудинс. Радіо- та телепрограми Української служби „Голосу Америки", яка вперше вийшла в етер у 1942 році, є аґентством міжнародного мовлення з використанням мультимедій. Воно фінансується урядом США через Раду директорів мовлення. „Голос Америки" щотижня передає понад 1000 етерних годин новин, інформації, освітніх та культурних програм, на загальну міжнародну авдиторію в понад 100 мільйонів слухачів і глядачів. Програми передаються 44 мовами, включно з англійською.

Напередодні Великодня Президент закликав до єдности

КИЇВ. – Напередодні Великодня Президент України Віктор Ющенко закликав співвітчизників до єдности й взаємної поваги. „Українці прийдуть на Великоднє Богослужіння до різних храмів, проте разом піднесуть молитву, відчуваючи свою єдність в Христі", – сказав В.Ющенко в радіозверненні до українського народу. Він побажав співвітчизникам, щоб відчуття свята згуртувало їх довкола високих духовних цінностей. „Ми маємо повернути у наше життя гідність, братерство, а головне – повагу один до одного. Це буде найкращим свідченням нашої відданости заповідям Спасителя, нашої віри в неминучу перемогу добра над злом", – сказав Президент.

Вибухи у Харкові

ХАРКІВ. – 22 квітня майже одночасно сталися вибухи у двох „супермаркетах". Обидві крамниці „Сільпо" та „ЮСІ" розташовані в жилому масиві Алєксєєвка, що на півночі Харкова. За даними міліції, до вибухів призвели встановлені саморобні вибухівки, які були закладені у камери схову. В лікарні залишається семеро осіб, які постраждали внаслідок вибухів. Як повідомив головний лікар Харківської міської лікарні швидкої допомоги Олександер Зайцев, семеро осіб з 14, які отримали від вибухів різного роду поранення, після надання належної допомоги виписані додому. Двоє потерпілих перебувають у стані середньої тяжкості, п'ятеро – у задовільному стані. Серед тих, хто ще потребує допомоги лікарів, залишається і дворічний хлопчик. Правоохоронні органи Харкова ведуть пошук причетних до вибухів. Однак, як каже міліція, вибухи могли організувати конкуренти.У свою чергу, віце-губернатор Харьківської области Сергій Стороженко відкинув можливий зв'язок вибухів з минулими виборами і зміною влади на місцях.

Автомобільний „бум" в Україні

КИЇВ. – В Україні особливо помітно велику частку дорогих автомобілів. Аналітики, що досліджують ситуацію на автомобільному ринку України, твердять, що протягом останніх місяців суттєво зросли обсяги продажу автомобілів. Це може бути однією із ознак зростання добробуту людей, кажуть економісти. Аналітична група „Авто-Консалтинг" твердить, що ситуація на автомобільному ринку з настанням весни нагадує повінь. Продаж авт зростає величезними темпами. Черги на придбання авт становлять один-два місяці. У березні, кажуть експерти, українці встановили новий рекорд: було продано авт на 43 відсотки більше, ніж у березні 2005 року. На першому місці з продажу – автомобілі, що виготовляються в Україні, тобто не надто дорогі. Хоча, як зазначають продавці авт, у 2006 році очікується збільшення продажу дорогих авт, зокрема „Бентлі". Окрім того, після змін у законодавстві, які стосувалися оподаткування легкових автомобілів, суттєво зросла кількість авт, які ввозяться на територію України з-за кордону для подальшого продажу. За показниками зростання ринку автомобілів Україна є одним з провідних в Європі.

За повідомленнями інформаційних аґентств

Чорнобиль може стати предметом окремої науки

КИЇВ. – Учасники Міжнародної конференції, яку до 20-річчя Чорнобильської катастрофи організували в українській столиці у вівторок, 25 квітня, авторитетні екологічні і правозахисні організації з різних країн світу, прийшли до висновку, що вивчення обставин і наслідків вибуху четвертого реактора на Чорнобильській атомній електростанції може стати окремою науковою дисципліною. Ініціятором проєкту „чорнобилезнавства як науки“ стала депутат Европарляменту Ребекка Гармс.

На думку Р. Гармс, висновки експертів-ядерників дотепер не були в достатній мірі об'єктивними. Зокрема доповіді МАГАТЕ, що вважаються головним документом про Чорнобильську катастрофу, належить піддати ретельному повторному переглядові, тому що вони є результатом „політичних маніпуляцій“.

Ребекка Гармс констатувала, що дані дослідників-екологів і Міжнародної аґенції з атомної енерґетики (МАҐАТЕ) про наслідки для здоров'я, викликаних радіяційним опроміненням, дуже відрізняються. Наприклад, МАҐАТЕ у своєму звіті, оприлюдненому 19 квітня, стверджує, що тільки 4,000 людей померли чи помруть від наслідків вибуху четвертого реактора Чорнобильської АЕС, тоді як в альтернативному документі (TORCH - The Other Report on Chernobyl) кількість смертей від раку становить 30-60 тис., а „Ґрінпіс“ вважає, що жертв – 100,000.

Під час конференції представники Росії висловилися за співробітництво з Україною щодо приведення саркофага на Чорнобильській АЕС в екологічно безпечний стан.

Як стало відомо з джерел у Москві, Російський науковий центр „Курчатовський інститут“ на прохання української сторони розробив стратегічні напрямки заходів щодо перетворення саркофага на ЧАЕС і приведення його в стабільне екологічно безпечний стан. На сьогоднішній день група, до якої входить приблизно 25 фахівців фірми „Бехтел“, працюють в селищі Славутич і на самій Чорнобильській АЕС над проєктом спорудження нового укриття над четвертим реактором.

Росія готова взяти участь у модернізації сховища 1986 року будівлі для вивантаження ядерного палива з третього енергоблоку АЕС, в пошукові технічного рішення щодо негерметичного і пошкодженого відпрацьованого ядерного палива (ВЯП), у випрацюванні альтернативного варіянту збереження ВЯП Чорнобильської АЕС, у виробництво й експлуатація сучасних контейнерів для вивантаження і „сухого збереження“ відпрацьованого ядерного палива.

За матеріялами ЗМІ

Гуманітарна допомога доставлена

Дружина Президента Катерина Ющенко, в центрі, виступає на летовищі „Бориспіль“ 20 квітня 2006 року. В цей день літак привіз до України організовану Фондом допомоги дітям Чорнобиля гуманітарну допомогу для онкохворих дітей на суму 1.7 млн. долярів США. Це вже 32-ий вантаж, завезений фондом до України до 20-ої річниці вибуху на Чорнобильській АЕС.

США вшанували...

(Закінчення зі стор. 1)

вдячний тим людям в усьому світі, які продовжують демонструвати своє співчуття потерпілим від наслідків аварії в Україні, Росії та Білорусі, і знову підтверджую готовність Америки спрямовувати зусилля на посилення безпеки Чорнобильської АЕС через льокалізацію її ядерного реактора.

У ці скорботні роковини ми віддаємо шану загиблим і тим, хто постраждав від спустошення внаслідок чорнобильської аварії. Нас надихає рішучість народу України і сусідніх реґіонів, які відновлюються після цієї катастрофи і відроджують майбутнє, сповнене надії та гідности.

Нехай Господь благословляє Вас!“ *(Переклад Посольства США в Україні).*

Напередодні, 25 квітня, Гельсінська комісія Сполучених Штатів провела слухання на тему „Спадщина Чорнобиля. Наслідки для безпеки і здоров'я через 20 років“. У них взяли участь Посол України Олег Шамшур, конгресмени Кріс Смит, Бенджамін Кардін, в.о.заступника Державного секретаря Стівен Радемейкер, відомі науковці та представники неурядових організацій.

Відкриваючи слухання, співголова Гельсінської комісії Кріс Смит охарактеризував Чорнобильську аварію як найбільшу техногенну катастрофу в історії людства та висловив переконання, що проблема наслідків аварії повинна залишатися в полі пильної уваги американської та міжнародної політики.

Представник Державного департаменту розповів про програми Адміністрації США, спрямовані на допомогу Україні у подоланні наслідків аварії на ЧАЕС.

У своїй доповіді перед комісією Посол Олег Шамшур подав офіційну статистику втрат, які потерпіла Україна, а також розповів про пріоритетні завдання, які виникають перед Україною в контексті подолання наслідків Чорнобильської катастрофи. Особливий наголос він зробив на двох проблемах: якнайскорішому завершенні проєкту „Укриття-2“ і наданні допомоги дітям, постраждалим від аварії.

Посол України подякував конгресменам, які сприяють здійсненню нових гуманітарних проєктів співпраці між Україною і Сполученими Штатами. Відтак О. Шамшу відповів на запитання учасників слухань, зокрема щодо міжнародного співробітництва і потреб України у сфері ядерної енерґетики.

За матеріялами ЗМІ

Україну знову згадують з приводу торгівлі людьми

ПРАГА. – У світі практично немає країни, якої б не заторкнув злочин торгівлі людьми – чи то для сексуальної експлуатації, чи для примусової праці. Про це свідчить новий, оприлюднений в понеділок, 24 квітня, звіт Управління ООН з питань наркотиків і злочинності.

На жаль, в тексті документу його автори багато разів згадують і Україну – серед 11 країн чи територій, з яких, за повідомленнями, походить „дуже велика“ кількість жертв торгівлі людьми. У дальшому переліку, що стосується транзиту таких жертв, Україна є серед 14 країн з „великою“ кількістю повідомлень про цей злочин. І навіть серед країн, що служать пунктами призначення для жертв торгівлі людьми, Україна є в досить численному списку з „середньою“, як повідомляють, кількістю цих жертв.

За даними ООН, громадяни України опиняються, внаслідок торгівлі людьми, ледь не по всьому світі. Найбільше їх дістається до Европи – і Західньої, і Середньої й Східньої, і на Балкани, – але також і до Об'єднаних Арабських Еміратів, Ізраїлю, Туреччини та США. Транзитом через Україну возять жертв торгівлі людьми переважно до Західньої Европи з Афганістану, Індії, Пакистану чи Росії. А до України потрапляють люди з інших держав пісрарадянського простору – таких, як Білорусь, Росія чи Таджикистан.

Доволі подібна ситуація і в багатьох інших державах з нинішньої СНД. До того ж у цьому реґіоні, згідно з повідомленнями, що лягли в основу звіту ООН, є й своя внутрішня торгівля людьми: в той час, як українці опиняються в Білорусі чи Таджикистані, білоруси й таджики потрапляють до України.

Нинішній звіт – перша спроба здійснити авторитетне всесвітнє дослідження про торгівлю людьми. Як заявив виконавчий директор Управління ООН в питаннях наркотиків і злочинности Антоніо Марія Коста, сам факт, що такий різновид рабства існує в XXI столітті, – це сором для нас усіх. За його словами, уряди мають серйозніше ставитися до визначення обсягу проблеми, щоб змогти вимогливіше поставитися до її викорінення.

Сергій Драчук,
Радіо „Свобода“

АМЕРИКА І СВІТ

Популярність Дж. Буша впала

ВАШІНҐТОН. – До рекордно низької позначки опустився рівень популярности Президента Джорджа Буша. Оприлюднені 24 квітня дані опитування, проведеного службою Ґелапа на замовлення телекомпанії Сі-Ен-Ен (CNN) і газети „USA Today", показали, що діяльність глави держави тепер схвалюють лише 32 відсотки американців. При цьому 60 відсотків жителів країни незадоволені тим, як Дж. Буш виконує свої обов`язки, а 8 відсотків – не мають думки з цього приводу. Рік тому, коли проводилося подібне опитування, 48 відсотків американців були задоволені працею свого Президента, а 49 відсотків – дотримувалися протилежної думки. Напередодні, зазначають дослідники, американці незадоволені політикою своєї країни щодо Іраку. Крім цього, вони занепокоєні значним зростанням останнім часом роздрібних цін на бензину. Приблизно дві третини американців (69 відсотків) заявили, що високі ціни на пальне для них болючі. В опитуванні, що проводилося з 21 по 23 квітня, взяли участь понад 1000 повнолітніх мешканців країни.

Демонстранти святкують у Катманду

КАТМАНДУ, Непал. – Демонстрації в Непалі швидко перетворилися на святкування. Десятки тисяч учасників продемократичних демонстрацій зібралися 25 квітня в центрі столиці Непалу Катманду. Вони святкують свою перемогу – після того, як король Непалу Г'янендра прийняв одну з їхніх вимог і скликав розпущений парламент. Головні опозиційні партії Непалу привітали пропозицію короля і розпустили демонстрації, що тривали три тижні. Вони також пообіцяли провести переговори з повстанцями-маоїстами, які засудили рішення припинити протести. Однак, багато хто вважає, що цієї поступки недостатньо, і від короля вимагатимуть зректися частини своїх повноважень. Маоїсти кажуть, що і далі бльокуватимуть головні автошляхи, доки буде скликано вибори асамблеї. Провідник опозиції і колишній міністер закордонних справ Чакра Прасад Банстола сказав, що це лише початок важкого процесу. „Попередній парлямент буде знову скликано, і він зустрінеться 28 квітня і намагатиметься розв'язати ту ситуацію, в якій країна опинилась. Парлямент, який буде відновлено, також намагатиметься знайти мирне розв'язання проблемі озброєного маоїстського руху. Таким чином – це лише початок дуже довгого і дуже складного процесу", – сказав він.

У Єгипті загинули понад 20 осіб

КАЇР, Єгипет. – Внаслідок низки бомбових вибухів 25 квітня у Дахабі, одному з єгипетських курортів на Червоному морі, загинули понад 22 особи. Ще 87 осіб поранені після нападів на дільниці, де розташовано багато готелів та ресторанів. Поліція встановила кордони, аби розслідувати вибухи. На території знаходилась велика кількість туристів та місцевих мешканців. На курорти на Сінайському півострові протягом минулих років здійснювалось кілька нападів. Минулого липня на курорті Шарм Ель Шейх загинули 60 осіб. Два роки тому 34 особи загинули на курорті Таба. Єгипетський президент Госні Мубарак назвав вибухи в Дахабі терористичним актом і сказав, що причетні до них неодмінно стануть перед законом. Президент Джордж Буш сказав з приводу цього почину: „Сьогодні в Єгипті лунали вибухи. Я суворо засуджую ті вбивства, що мали місце. Невинні втрачені життя в Єгипті – це жахливий акт проти невинних цивільних. США надсилають щирі співчуття сім'ям загиблих. Ми молимось і думаємо за тих, хто поранені. І я запевняю ворога, що ми продовжуватимемо наші наступальні акції. Ми не вагатимемось і не втомлюватимемось, і ви постанете перед законом заради миру та людства". Досі жодне з терористичних угруповань не взяло на себе відповідальности за теракт. Однак більшість спостерігачів вважають, що вибухи організовані представниками „Аль-Кайди".

Покращились умови в'язнів у Ґвантанамо

ЖЕНЕВА. – Умови утримання в'язнів на базі в Ґвантанамо відчутно покращались упродовж останніх чотирьох років, вважає Міжнародний Червоний Хрест. Голова організації Якоб Келенбергер 26 квітня зазначив, що проблеми в Ґвантанамо все ще залишаються. Зокрема він згадав про відмову влади США визнати ув'язнених військовополоненими, права яких тоді б захищала Женевська конвенція. На американській базі в Ґвантанамо перебувають близько 500 ув'язнених, яких підозрюють у тероризмі.

Призначений новий прес-секретар Дж. Буша

ВАШІНҐТОН. – Відомий ведучий теле- і радіопрограм Тоні Снов 25 квітня призначений офіційним представником Білого Дому. Він замінив на цій посаді Скота МакКлелана. Т.Снов до цих пір вів дві власні програми – одну на радіо і другу – на телебаченні, в групі „FOX-news", яка відома своїми консервативними позиціями. Раніше Т. Снов вже працював в адміністрації Джорджа Буша-старшого. Він складав для нього тексти виступів і був помічником президента у зв'язках з ЗМІ.

Відзначили День пам'яті жертв геноциду вірмен

ЛОНДОН. – У всьому світі етнічні вірмени 24 квітня відзначили День пам'яті жертв геноциду вірмен в Османській імперії. Жалобні церемонії відбувалися, в Европі. Понад 20 країн та міжнародних організацій вважають події 1915-1923 років геноцидом. Тоді – в Османській імперії вбили близько півтора мільйона вірмен. Туреччина, проте, відмовляється визнати цю трагедію геноцидом, заявляючи, що масова смерть вірмен була наслідком війни.

Іран вважає незворотніми ядерні дослідження

ТЕГРАН, Іран. – Іран назвав незворотніми праці зі збагачення урану і дослідження в галузі ядерних технологій, які він проводить. Офіційний представник МЗС Ірану Гамід Реза Асефі заявив 24 квітня, що якщо доповідь про те, чи виконав Тегран заклик відмовитися від здійснення ядерної програми, який МАҐАТЕ повинно подати до Ради Безпеки ООН, містить експертні оцінки, тоді хвилюватися немає про що. Однак, якщо доповідь буде опублікована і в ній якимось чином буде чинитися тиск на Іран, якщо вона буде написана мовою погроз, Іран не відмовиться від своїх прав, сказав він. Р. Асафі зазначив, що Іран готовий до будь-якого розвитку ситуації і підготував плян дій на цей випадок. Заява іранського дипломата прозвучала за кілька днів до завершення реченця, відведеного Тегранові Радою Безпеки ООН на припинення його ядерної програми.

Авдіозвернення Бен-Ладена є автентичним

ВАШІНҐТОН. – США 24 квітня заявили, що розповсюджене авдіозвернення Осами Бен-Ладена є автентичним. На плівці Бен Ладен каже, що Захід розпалює війну проти Ісляму, намагаючись ізолювати палестинський уряд, очолюваний войовничим угрупованням „Гамас". На думку чільних представників американської адміністрації, плівка підтверджує, що керівництво „Аль-Кайди" перебуває під тиском. Однак, політичні опоненти Президента Джорджа Буша наголосили, що останній запис від Бен-Ладена є сигналом провалу розпочатої США війни з тероризмом. Речник Білого Дому Скот МакКлелан підтвердив, що американська розвідка визнала автентичність запису. США роблять все можливе, аби перевага у війні з тероризмом була на боці Вашінґтону. Водночас кілька опонентів Дж. Буша заявили, що плівка свідчить про те, що кампанія США проти тероризму виявилася безрезультатною. Зокрема сенатор-демократ Джон Кері, який програв на виборах 2004 року, заявив, що неспроможність схопити Бен- Ладена доводить необхідність відставки секретаря Департаменту оборони Доналда Рамсфелда. Зі свого боку, провідники „Гамасу" відокремлюються від заяви Бен-Ладена. За їхніми словами, „Гамас" хоче будувати гарні взаємини з Заходом, і ідеологія угруповання повністю відрізняється від тієї, що сповідує „Аль-Кайда"

Джавад Аль-Малікі – новий прем'єр Іраку

БАҐДАД, Ірак.– Міністер оборони США Доналд Рамсфелд 25 квітня прибув до Баґдаду. Візита відбулася відразу ж після призначення нового глави іракського уряду. Новопризначений прем'єр-міністер Джавад Аль-Малікі уже попередив іракські збройні формування про те, що вони мусять скласти зброю. Виступаючи 25 квітня на телебаченні, Д. Аль-Малікі наголосив, що існування у різних політичних сил озброєних загонів загрожує країні громадянською війною. Президент Іраку Джалал Талабані 22 квітня попросив шиїтського політика Джавада аль-Малікі зформувати новий уряд по тому, як в Іраку завершилися суперечки щодо кандидатури нового прем'єра. Д. Аль-Малікі має 30 днів, аби зформувати Кабінет. Президент США Джордж Буш вітав досягнуті в Іраку домовленості про формування уряду національної єдности. „Це рішення, – сказав він, – є компромісом багатьох іракських груп. Його вдалося досягти після місяців терпеливих переговорів. Угода відображає волю іракського народу, який відкинув терористів і обрав людей, які поведуть націю вперед". Раніше цього ж дня на засіданні іракського парляменту визначались ключові посади, включно з прем'єр-міністром. Найбільший шиїтський бльок висунув нового кандидата – Джавада Аль-Малікі як потенційну кандидатуру, яка має замінити чинного прем'єра Ібрагіма Аль-Джафарі. Раніше курдські та сунітські політичні провідники наголошували, що І. Аль-Джафарі не є посадовцем, здатним об'єднати іракську націю. Нарешті, після чотирьох місяців суперечок, розпочато створення нової іракської адміністрації. Кандидатура Джавада Аль-Малікі від Об'єднаного іракського союзу була запропонована по тому, як чинний прем'єр Ібрагім Аль-Джафарі повернув своїй шиїтській громаді право призначати наступного прем'єра. Новий претендент є також політиком від шиїтських політичних сил, і останні двадцять років від виступав проти колишнього іракського президента Саддама Хуссейна. Курди та сунніти напередодні заявляли, що не проти нового кандидата.

США розслідують діяльність „РосУкрЕнерго"

НЮ-ЙОРК. – Департамент Юстиції США почав розслідування діяльности російського газового підприємства „РосУкрЕнерґо", повідомили 21 квітня газеті „Wall Street Journal" інформатори з Европи та США. За даними джерел, представники швайцарського відділу „РосУкрЕнерго" та австрійського „Raiffeisen Investment", якому належать 50 відсотків акцій підприємства, зустрілись у Вашінґтоні зі слідчими департаменту організованої злочинности при Департаменті юстиції США. Сторони обговорили питання непрозорої структури власности „РосУкрЕнерґо", хоча невідомо, що саме привернуло увагу американських спеціялістів. Представники "Raiffeisen Investment" та „РосУкрЕнерґо" від коментарів відмовились. Речник Департаменту юстиції США не може ані підтвердити, ані спростувати факт слідства стосовно компанії, повідомляється в статті.Сумніви у структурі власності „РосУкрЕнерґо" змусили авдиторів компанії „KPMG International" звільнитись у листопаді минулого року.

За матеріялами ЗМІ

Мистецьку спадщину Олекси Грищенка передано Україні

НЮ-ЙОРК. – 22 березня в Українському Інституті Америки в Ню-Йорку відбулося урочисте передання Україні мистецької спадщини Олекси Грищенка, одного з найвидатніших українських живописців модерного мистецтва. Для завершення цього акту прибула з Києва делегація – генеральний директор Національного музею України Анатоль Мельник, заступник голови Державної служби контролю за переміщенням культурних цінностей в Україну Павло Білаш і професор Академії мистецтв, академік НАНУ Олександер Федорук. Присутніми були також Генеральний консул України в Ню-Йорку Микола Кириченко та дружина Посла України до ООН Алла Кучинська.

Учасники урочистого передання творів О. Грищенка. Зліва: Павло Білаш, Володимир Баранецький, Анатолій Мельник, Ярослав Криштальський. 22 березня, 2006 р. в УІА.

Акт передання підписали Володимир Баранецький – голова Фундації Олекси Грищенка і опікун спадщини, та Ярослав Криштальський – голова Українського Інституту Америки, де вона зберігалася.

Володимир Баранецький, привітавши гостей з України та присутніх, розповів про генезу постання збірки та про заснування Фундації О. Грищенка. Він згадав, що О. Грищенко, наближаючись до свого 80-ліття, пережив „поворотну точку" в його житті та в мистецькій кар'єрі. В 1962 р. він переніс важку хворобу, яка змусила його задуматись над своїм життєвим шляхом, що вів від ранньої молодости в родинному Кролевці на Чернигівщині, через інші країни, до Франції, а на мистецькому полі – від кубізму до експресіонізму. Він вертався тоді думками в сонячне минуле на рідних землях, згадуючи своїх рідних батька, матір, діда-чумака, що їх так тепло описав у своїх споминах „Україна моїх блакитних днів". Пригадав часи студій в університетах Києва, Петербургу і Москви, початки і розквіт його мистецької кар'єри, що згодом втішалася великим признанням в мистецьких колах західнього світу, коли його картини знайшли почесне місце у музеях Европи і Америки. Журило його тільки те, що його ім'я та праці були незнані в Україні, де на той час був дозволений тільки один стиль – соцреалізм, а його картини, що знаходились у Львівському музеї, були знищені разом з творами Архипенка, Бойчука, Нарбута й ін. Це спонукало О. Грищенка подарувати збірку з майже 70 творів новостворенній в 1963 р. Фундації Олекси Грищенка в Ню-Йорку, яка мала на меті зберігати збірку до часу її передання у незалежну Україну. Ідею та заснування Фундації завдячує О. Грищенко його близькому другові, поетові, мистцеві і літературознавцеві Святославові Гординському, що тоді очолював Асоціяцію українських мистців в Америці та став головою новопосталої Фундації. Завдяки згоді основоположника Українського Інституту Америки Володимира Джуса, Фундацію та збірку приміщено в Інституті.

В. Баранецький висловив задоволення, що з переданням збірки Україні Фундація здійснила сподівання та заповіт покійного мистця. Він теж подякував Генеральному консульству України в Ню-Йорку за поміч в організації пересилки та присутньому керівникові української летунської компанії „Аеросвіт" Миколі Кравцеві – за перевезення збірки в Україну. Окрему подяку висловив Українському Інститутові за довголітнє зберігання збірки.

Анатоль Мельник розповів про зацікавлення в Україні творами Олекси Грищенка і запевнив, що збірка знайде належне їй приміщення і опіку в Національному художньому музеї в Києві. Там теж відбудеться в цьому році виставка цілої збірки, яку згодом виставлятимуть у Львові, Харкові та інших містах України.

Подібними враженнями про передання творів О. Грищенка поділився також з присутніми Генеральний консул в Ню-Йорку Микола Кириченко. Коли він був консулом у Стамбулі, там запізнався ближче з творчістю О. Грищенка, читаючи його твори.

Про творчість О. Грищенка, його життя, успіхи на світовій мистецькій арені коротко доповів мистецтвознавець Олександер Федорук. Він також згадав про ряд книжок О. Грищенка, в яких мистець виявив себе здібним письменником.

Передана збірка, окрім картин О. Грищенка, включає один гобелен, книжки, каталоги, оголошення, програми і статті про виставки мистця від 1912 р., 31 книжку рукописних щоденників, листування, знімки мистця і його друзів, інші архівні матеріяли. Акт передання зумовлює, між іншим, що картини, гобелен та архівні матеріяли не можуть бути продані чи подаровані іншим фізичним чи юридичним особам та що Фундація О. Грищенка зберігає за собою право на безперешкодний доступ до малярської спадщини та нагляд за умовами її зберігання.

Цю історичну зустріч близько 25 осіб, що в більшості мали пряме відношення до Олекси Грищенка або його збірки, закінчено малим прийняттям та обміном споминів про великого мистця.

В. Баранецький

Імперські амбіції В. Путіна

Наприкінці квітня або в травні з урахуванням формування в Україні парляментської коаліції та уряду очікується візита президента Російської Федерації В. Путіна в Україну. Про це повідомив на пресовій конференції 14 квітня Президент України В. Ющенко і застеріг, що у переговорах з Росією він керуватиметься національними інтересами України. Таке застереження мало усі підстави, враховуючи політичну діяльність В. Путіна щодо України впродовж останніх років.

Загалом уся політика В. Путіна будується на розпалюванні напруження в світі і на диктаторських засобах. Це видно з подій в Іраку (передання С. Гусейнові таємних даних про наміри США) та Ірані (розвиток ядерної енергетики у воєнних цілях) , загравannях з „Гамасом", з Лукашенком, а передовсім – з посилення президентської диктатури всередині країни. Напруженість у міжнародних взаєминах вкрай потрібна В. Путіну, оскільки вона сприятиме підвищенню світових цін на газ і нафту, котрі наразі є провідними ресурсами Росії і запорукою сили її уряду.

Проте утискування демократії всередині країни на минає безслідно, незадоволення населення зростає. 16 квітня тисячі осіб вийшли на вулиці Москви на захист свободи слова. Маніфестанти були вдягнуті у майки з надписами „Я вільний", несли плякати „Сьогодні цензура, а завтра – диктатура", „Геть Кремль-ТВ!". Контрольоване урядом телебачення стає перепоною для розвитку по-справжньому незалежних правосуддя та парляменту. Газета „Le Monde Diplomatique" написала, що судові переслідування великих олігархів та спонзорів, взяття під контролю Кремля ЗМІ, реабілітація НКВД та КҐБ, зростання впливу силовиків, бажання відновити російський вплив на просторі колишнього СССР – це стиль В. Путіна.

В газеті „Вашінґтон Пост" 12 квітня Ен Апельбаум пише, що В. Ющенко оточений корумпованими діячами, багатьох з яких легко перекуповує переповнений нафтодолярами Кремль, а більшість до того ж лояльні до колишнього посткомуністичного проросійського режиму. Таємна державна інформація буде швидше передана до Москви, ніж до президентського кабінету.

В. Путін ніколи не приховував своєї нелюбови до В. Ющенка, особливо після Помаранчевої революції, якої бояться в Росії. Про це свідчить рішення Росії відключити Україні газ у січні, суперечки щодо кордонів, російських військово-морських баз на території України і навіть з історичних питань, наприклад, Голоду в Україні в 1930-ті роки, який українці вважають геноцидом, а росіяни не визнають взагалі, розкол в середовищі „помаранчевої коаліції", захочуваний з Москви.

10 квітня В. Путін поставив Україні нову умову з приводу створення Єдиного економічного простору: „Наші українські партнери добре знають , що приєднанням до ЄЕП ми вважатимемо не підписання частини документів, а всього пакета", – сказав він. Тобто, підписуйте усе, що дає Москва, а коли не підпишете, то російський „Газпром" підвищить ціну на газ для України до 230 долярів з 1 липня 2006 року.

Про такий намір Росії заступник голови правління „Газпрому" О. Медведєв.

Очікувана візита В. Путіна в Україну, на перший погляд, є формальним заходом. Але те, що вона має відбутися саме у часі досить непевної ситуації в урядових колах, у часі можливого повернення В. Януковича на політичну сцену в ролі провідника опозиції, сприяння Москви тим верствам населення, які прагнуть відновлення СССР бодай у вигляді ЄЕП, – усе це закликає до єднання нації у відстоюванні національних інтересів Укаріни, про які згадав В. Ющенко.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

— Svoboda —

Головний редактор – Ірена Ярошевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07064.

[illegible] $55.00 [illegible] – $55,00; [illegible]
$45.00 [illegible] – $30.00; [illegible] – $1,00.
[illegible] „Svoboda".
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07064 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Директор видань – д-р Володимир Прохоренко (973) 292-9800 дод. 3034
e-mail: prochorenko@unamember.com
Адміністратор – Володимир Гончарик (973) 292-9800 дод. 3041
Керівник відділу оголошень – Марійка Осціславська (973) 292-9800 дод. 3040
e-mail: adsukrpubl@att.net
Передплата – Марійка Пендзьола (973) 292-9800 дод. 3042
e-mail: ukrsubscr@att.net

ПРО ЦЕ І ТЕ

Згадування не так вже й давнього минулого

Здається, що чим людина старша, тим радше повертається до минулого і тим радше його згадує – тим більше, що у споминах якось з часом затираються звичайно погані моменти, а залишаються тільки світлі та гарні.

Але, незважаючи на цю „вигоду", завжди тепер насуваються при кожних споминах – писаних, говорених, чи тільки тих, що десь там принишкли у нашій пам'яті порівняння, звуки розмов чи немов знімки з родинного альбому. Саме ця дивна „психіка" споминів насунулася мені сьогодні, коли на сторінках „Свободи" з датою 21 квітня вміщено декілька матеріялів про редактора Івана Кедрина у зв'язку із датою його народження, що саме припадала минулого тижня.

Розуміється, може, ця дата (хоча редактор Кедрин не любив святкувати свого дня народження), так поставила його немов живим тут, в редакційних кімнатах, яких він, до речі, вже не мав нагоди пізнати, а може, тільки завжди живий його журналістський дух, що так допомагає у редакторській праці.

Чи можна, отже, принаймні на короткий час призабути оцього приятеля, ментора, учителя, який терпеливою рукою попровадив на журналістський шлях молоду студентку журналістики, „випросив" у головного редактора „Діла" місце для практики для неї, а відтак доля раз-у-раз немов навмисне надавала нові можливості до спілкування та співпраці. Здається, завершенням усього була спільна акція із Спілкою українських журналістів, а відтак у редакції „Свободи".

Не бракувало взаємної допомоги при появі двох таких різних книжок, які, однак, були віддзеркаленням українського життя і тут, і там. І не бракувало довгими останніми роками життя нашого редактора інших спільних переживань, розмов, плянів і писань. Але завжди з теплою усмішкою редактора та його почуттям гумору, а передусім дружби. Усе, що коїлося на нашому журналістичному відтинку, було для нього важливе і цікаве, хоча часто в останні роки його життя саме на цьому відтинку у нашій громаді не все було гаразд.

Чи, може, саме тому в тих кінцевих роках його життя посвяченого журналістиці так часто він повторював десь „запозичений" польський вислів „нєхай бендзє, як бендзяло", хоча це ніяк не було формою правильне? І у цих кінцевих роках життя він, цей сеньйор українських журналістів, приносячи до редакції з недалекого дому статтю чи допис, тихо клав на моєму столі, шепочучи так, щоб інші не дуже почули: „Перечитайте, чи це написане „до речення""... А були усі ці останні його писання так „до речення", як були вони ціле його довге журналістське життя.

І коли тепер перечитуємо його статті з останніх писань у „Свободі", чи перегортаємо у сотий раз його книжку „Життя, події, люди", яку передав мені з такою теплою і гарною присвятою, хочеться паки і паки запевнити його, що у нього завжди все писане було „до речення".

О–КА

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Діти Борислава вдячні за подарунки

Діти з Борислава під час поїздки в Нагуєвичі – село Івана Франка

У одному із минулорічних номерів „Свободи" ми, Благодійний фонд „Карітас-Борислав" (а це 28 дітей-напівсиріт, дітей із неповних сімей, малозабезпечених, з особливими потребами, 73 престарілих самотніх людей), розповідали про наше життя, а найбільше – про наші проблеми. І наші слова були почуті, – ні відстань, ні щоденні турботи, не перешкодили людяності, родинності, любові і доброті. Ми завдячуємо Ользі Марин, нашій землячці, котра щиро перейнялася нашими проблемами і донесла наш голос до тих, хто спричинився пожертвами: 250 долярів на благодійні цілі виділив Комітет Допомоги Україні, який очолює Роман Ричок. За допомогу дякуємо парафії, котрою опікується пастор Джон Бура, Петрові Щербі, Наталії Брандафі, а також всім тим, хто залишився невідомий.

На свято св. Миколая, яке ми організували 19 грудня 2005 року, діти отримали подарунки від місцевих жертводавців, а також завдяки вашій допомозі. Свято св. Миколая відбулося у школі хворих на поліомієліт та в дитячому будинку „Оріяна", які ми провідуємо і надаємо їм посильну допомогу. Фінансові пожертви ми розділили і долучили до наших збірок на телевізор, котел опалення, придбання зошитів та підручників з німецької та англійської мов. Речі, які подарувала Наталія Брандафі, ми частково роздали потребуючим.

3 березня завдяки допомозі жертводавців із католицького шпиталю в Німеччині ми маємо можливість збільшити кількість дітей до 30 осіб та надавати безкоштовні гарячі обіди. Ми також маємо проблеми: приміщення потребує ремонту та реконструкції, потрібна заміна системи опалення на більш ефективну і дешевшу, потрібні також зошити, підручники, ігри, столи та інше.

Кількість дітей постійно збільшується, тепер до нас приходять 28 дітей-напівсиріт, дітей із неповних малозабезпечених сімей . Ми будемо вдячні за допомогу. Наша адреса: вул. Грушевського, 26, Борислав, 82300 Ukraine.

о. Петро Підлубний,
директор Благодійного фонду „Карітас-Борислав"

Уляна Бігун допомагає сиротам

У 2004 році 16-літня дівчина Уляна Бігун з Джеріко, Вермонт відвідала сиротинець в Сколє, Львівської области. Діти показали їй вбиральню, яка віддалена на 200 метрів від головного будинку сиротинця. Видовище було жахливе: споруда з трьома дірами у долівці, відгородженими завісами. Вбиральнею користувалися 200 дітей сиротинця віком від 6 до 18 років.

Побачивши це жахливе видовище, Уляна вирішила допомогти дітям і збудувати для них нову вбиральню. В Америці вона влаштувала концерти-бенефіси джазової музики, інші програми, щоб зібрати гроші на будову. Тим часом Уляна закінчила середню школу і 2006 рік присвятила збірці грошей. Вона потребує ще дві тисячі долярів, щоб здійснити задуманий проєкт. „Мені допомагають мої батьки з полагодженням документів, бо я ще не маю 18 років", – каже вона.

Уляна Бігун провела свій третій рік середньої школи у Львові, де ходила до тієї самої школи, до якої 65 років тому ходила її бабуся – Надія Бігун з Мейплвуду, Н. Дж. Під час перебування в Україні вона брала активну участь у Пласті, їздила до сиротинця вчити дітей робити писанки. У сиротинці живуть переважно сироти, батьки яких померли від наслідків Чорнобильської аварії і діти хворих на СНІД.

Будову нової вбиральні заплановано на квітень 2006 року. В проєкті передбачено два туалети з проточною водою, дві умивальні з холодною і гарячою водою, дві додаткові кімнати, перероблені на умивальню з душами, ваннами та усім необхідним для миття. Уляна плянує бути присутньою під час будови і гроші виплачуватиме особисто, щоб усі пожертви були вжиті на цю справу.

Варто підтримати задум Уляни і допомогти їй завершити його. За подальшою інформацією можна звернутися на адресу: „Ukrainian Orphanage Project", 13 Beechwood Lane, Jericho, VT 05465. Тел.: (802) 899-1249 або електронною поштою: Ylana 1234@yahoo.com

Божена Ольшанівська,
Нюарк, Н. Дж.

Інвестуйте в Україні!

Я проживаю Бережанах Тернопільської області. Неодноразово в Інтернеті читаю новини зі світу, що стосуються Україна та інших держав. Найбільше мене болить те, що Україна, здобувши волю політичну, не може здобути волі економічної.

Найбільшою помилкою українського народу було те, що ще у грудні 1991 року, проголосувавши за незалежність України, ми обрали далеко не українського першого президента Л. Кравчука, який почав роздавати українські надбання загарбникові – Росії, віддавши банки, ядерну зброю, чорноморську фльоту і все це – просто так. І в одну мить ми стали в критичному стані.

Але це не зламало українського духу, ми вижили в ті часи, не піддалися московському задуму поставити Україну на коліна. Наступний крок знищити Україну зробив Л. Кучма.

Якщо Л. Кравчук віддав Росії все, що можна було вивезти з України, то Л. Кучма віддав за безцінь великі заводи і фабрики московським підприємцям.

Найперше завдання народного Президента Віктора Ющенка – це відібрати незаконно продані заводи, зменшити вплив російського підприємництва на Україну.

Я просив би небайдужих українців світу вкладати інвестиції в українську економіку, допомагати малому і середньому підприємництву. Така допомога вкрай необхідна Україні для побудови економічної незалежності. Моя електронна адреса: klenyk@ber.te.ua

Степан Кленик,
Бережани, Тернопільської обл.

Я особливо радий за статтю

Я особливо радий за статтю „Перепоховання повстанців у волинському селі (*„Свобода", ч. 8*), під впливом якої написав свій вірш „Розкрий, земле, груди". Добре, що про цю подію прочитають багато дописувачів „Свободи", а також, хто має передплату на неї. Можливо, хтось на терені США, прочитавши, згадає про ті місця, які є йому близькими і рідними. Про цю подію писав у волинській газеті В. Собко, а я переслав ці матеріяли до „Свободи".

Федір Швець,
Розевіл, Каліфорнія

В твоїх очах волошки сяють ,
Як неба чистого блакить.
Коса, що ніжний стан вінчає,
Мов чорна ніч палахкотить.
Калина щоки рум'янила,
Медові лагідні уста.
Озера личко відбілили,
Волинський ліс
пестив твій стан.
Від Прип'яті до Світязя
аж до Стоходу
Птахи – кохання солов'ї,
Співають про твою жіночу вроду,
Усмішки сонячні твої.
Тривожить, вабить, надихає,
Полонить зір твоя краса.
Чарує погляд, притягає
Заплетена до ніг коса.
Скажи, красуне, чи кувала
Тобі зозуленька в гаю?
А чи в купальську ніч сплітала
Вінок на доленьку свою.
Сплітала, думаю, й гадала
Куди ж він Стиром запливе?
Чия рука його спіймала,
Хто квіти з нього обірве?
Кохання прийде, краща доля,
Щаслива будеш вірю я.
Всевишній дав Вкраїні волю,
Цвістиме в ній краса твоя.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Річні збори Окружного Комітету відділів УНС Північного Ню-Джерзі

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Річні збори Окружного Комітету відділів УНСоюзу Північного Ню-Джерзі відбулися в приміщенні Головної Канцелярії УНСоюзу в п'ятницю, 31 березня.

Збори відкрив Стефан Вельгаш, голова Комітету, привітавши присутніх представників відділів УНСоюзу – 25-го, 27-го, 42-го, 133-го, 171-го 172-го, 214-го, 234-го, 269-го, 287-го, а також Головного секретаря Христину Козак як представника Екзекутивного Комітету УНСоюзу.

Головою зборів був обраний Стефко Вох, а протоколярним секретарем – Рома Гадзевич. До Номінаційного комітету обрано Юліяна Котляра, Михайла Богдана, Ірену Яросевич і Романа Пиндуса.

Протокол з річних зборів 2005 року прочитала Рома Гадзвеич, і його було прийнято одноголосно, без жодних поправок і доповнень.

Після цього звітували керівники, які завершували свої каденції.

Стефан Вельгаш у своєму виступі відзначив трьох членів відділів Округи – Христину Бродин, Стефка Воха і Оксану Тритяк за їхні організаційні успіхи. Він пояснив, що Округа Північного Ню-Джерзі мала 2.2 мільйона дол. забезпечення в 2005 році і здобула перше місце серед інших Округ УНС як за кількістю приєднаних членів, так і за грошовою вартістю забезпечення. Все ж Округа здобула тільки 47 відсотків своєї квоти, визначеної на той рік.

С. Вельгаш подякував усім, хто активно працював, представляючи УНСоюз при інформаційних столах на різних фестивалях в околиці трьох стейтів – Ню-Джерзі, Ню-Йорку і Конектикату, а також Мериленду. Він зокрема підкреслив плідні зусилля Михайла і Ненсі Богданів, які організували і керували показовим столом в Українському православному центрі в Савт-Бавнд-Бруку, Ню-Джерзі.

Скарбник Володимир Гончарик звітував, що Окружний Комітет має на ощаденевих контах 1842 дол. 81 цент і що видатки перевищили прихід під час звітного періоду (від 1 квітня 2005 р. до 31 березня 2006 р.) на 203 дол. і 73 центи.

Під час дискусії над звітами Христина Котляр розповіла, що члени Округи Північного Ню-Джерзі взяли участь в дуже успішній фото-виставці, присвяченій Українській Повстанській Армії, яку було показано на Союзівці і в будинку Головної Канцелярії УНС. Фільм Христини Котляр про переживання її батька як члена УПА був показаний на обидвох виставках. Фільм цей перебуває в процесі дальшого творчого опрацювання.

Христина Бродин звітувала, що вона і Лідія Цяпка з Контрольної комісії переконалися, що всі книги Окружного Комітету УНС Північного Ню-Джерзі були в порядку, і на цій підставі запропонували уділити членам Окружного Комітету абсолюторію (голова Контрольної комісії Евген Осціславський не зміг, з поважної причини, бути присутнім), окреме признання уділено скарбникові Володимирові Гончарикові.

Відтак Номінаційний комітет представив свій список урядовців Окружного Комітету на наступний рік: С. Вельгаш – голова, С. Вох – заступник голови, Неонілія Сохан – писар, В. Гончарик – скарбник, І. Яросевич – україномовний пресовий референт, Р. Гадзевич – англомовний пресовий референт, М. Богдан – організаційний директор, Христина Котляр і Лонгин Старух – вільні члени; Контрольна комісія: Е. Осціславський – голова, Х. Бродин і Л. Цяпка – члени.

Цей список було прийнято одноголосно.

Дискусії зосередилися на діяльності відділів УНСоюзу Округи Північного Ню-Джерзі, як також на темі близької вже 36-ої Конвенції УНСоюзу. С. Вельгаш повідомив, що від з приводу передчасної смерти св. п. Евгена Іванцева, другого заступника президента УНСоюзу, який був членом одного з відділів Округи Північного Ню-Джерзі, Управа вирішала виділити 100 дол. на Фонд ім. Евгена Іванцева, створений в УНС.

Н. Сохан запропонувала, щоб Окружний Комітет також взяв сторінку в майбутній конвенційній книзі УНСоюзу для вшанування пам'яті Евгена Іванцева. На цю сторінку також вирішено виділити 100 дол. Крім цього, Окружний Комітет бере повну сторінку на свої оголошення в конвенційній книзі.

Дискусія виникла стосовно протоколу Конвенції УНСоюзу 2002 року, який досі не опублікований. У відповідь на запитання Н. Сохан, коли протокол буде оприлюднено, Головний секретар УНС Христина Козак заявила, що протокол буде доступний під час Конвенції, як це було і з протоколом попередньої Конвенції. Н. Сохан тоді запитала, чи ті члени, котрі були делегатами у 2002 році, але не будуть на Конвенції 2006 року, отримають копії протоколу.

Дарія Семеген пояснила, що протокол з Конвенції 1998 року був готовий до опублікування в листопаді 2000 року і копії було розіслано до всіх делегатів Конвенції в січні 2001 року. Копії могли одержати всі, хто цього бажав, з Головної Канцелярії УНС.

Р. Гадзевич зауважила, що протокол з Конвенції повинен бути готовий для вжитку ще до початку наступної Конвенції, щоб усі могли його прочитати і доповнити, якщо в цьому виникає потреба. Х. Козак відповіла на це зауваження, що, можливо, Головна Канцелярія матиме змогу отримати протокол Конвенції 2002 року раніше, ніж заплянировано, тобто ще перед 36-ою Конвенцією, в кінці травня 2006 року.

Головний секретар УНСоюзу Х. Козак проаналізувала організаційні успіхи відділів Округи Північного Ню-Джерзі в 2005 році, підкресливши, що приєднання 47 нових членів означає, що сточленна квота відділів Округи виконана тільки на 47 відсотків. Вона відзначила, що найуспішнішими організаторами в приєднанні нових членів були Х. Бродин, О. Тритяк і С. Вох, а також у першу п'ятірку ввійшли С. Вельгаш і Е. Осціславський.

Х. Козак звернулася до всіх відділових секретарів з проханням активніше допомагати у приєднанні нових членів, підкресливши при цьому, що якщо секретар не має можливости запевнити кількісний ріст організації, то повинен на своє місце підготувати когось молодшого і активнішого, спроможного ефективніше виконувати цю важливу ролю. Також зазначила, що секретарі, які не мають змоги організувати нових членів, повинні подати до Головної Канцелярії прізвища потенційних членів, а урядовці УНСоюзу будуть готові продовжити працю з цими потенційними членами.

Насамкінець Х. Козак зазначила, що тепер, в передконвенційний час, продаж забезпечень відбувається, як завжди в подібний період, значно активніше, з енергійнішими зусиллями, і що оформлення нових членів має закінчитися до 30 квітня. Організатори, котрі займуть перше місце, одержать винагороду в сумі 2000 дол, за друге місце – 750 дол., за третє – 500 дол.

Реагуючи на звіт Х. Козак, І. Яросевич підкреслила, що ОкругаУНС Північного Ню-Джерзі відповідальна за продаж забезпечень на суму 2.9 млн. дол, що є великою частиною продажу забезпечень УНС – на суму 7 мільйонів долярів – в 2005 році. Далі І. Яросевич підкреслила, що Х. Бродин в минулому році сама продала забезпечення на суму 2 млн. дол.

С. Вельгаш підтримав заклик Х. Козак до кожного секретаря відділу в Окрузі здобути щонайменше три нових членів в 2006 році, що полегшить виконання загальної квоти для Округи Північного Ню-Джерзі в цьому році.

Після того Х. Козак відповідала на запитання щодо винагород для секретарів, що в дійсності мало бути зворотом видатків, пов'язаних зі здобуттям нових членів. Також було заторкнено справи Братського фонду, вкладок відділів і механізм пропонованих змін до Статуту, над чим варто буде застановитися на наступній Конвенції УНСоюзу.

Кінцевою точкою програми зборів була дискусія щодо активности відділів Округи в наступному році. Декілька членів зацікавилися автобусними подорожами на Союзівку на День батька. С. Вельгаш відовів, що Округа потребує від 45 до 50 осіб, щоб покрити кошти замовлення автобусу, бо в іншому випадку треба буде доплачувати значну суму.

Члени відділів Округи Пасайку-Кліфтону нагадали, що дуже активно діє Клюб сеньорів в парафії св. Миколая і, можливо, цей клюб та Округа Північного Ню-Джерзі разом могли б винаймати автобус.

Ростислав Галабурда пообіцяв довідатися, скільки сеньйорів були б зацікавлені їхати на Союзівку на День батька, а С. Вельгаш закликав секретатів інших відділів також довідатися про це, скільки їхніх членів були б зацікавлені можливістю такої поїздки.

Збори закінчилася, коли новообраний голова Окружного Комітету С. Вельгаш звернувся до всіх присутніх з проханням повідомляти про події у своїх громадах, щоб представники Окружного Комітету могли бути присутніми під час цих подій і пропагувати УНСоюз, Сознозівку і видання УНС – „Свободу" та „Ukrainian Weekly".

Рома Гадзевич
(переклад „Свобода")

Члени Окружного Комітету УНС Північного Ню-Джерзі після закінчення річних зборів.

До уваги членів УНСоюзу

35-та Конвенція УНСоюзу, яка відбулася у 2002 році, схвалила декілька змін до статуту УНСоюзу. Ті зміни є уже видруковані та доступні. Хто бажає отримати копію текстів змін, просимо контактуватися з Головною канцелярією УНСоюзу на число: 800-253-9862.

Огляд виборів в Україні

ВАШИНҐТОН. – У понеділок, 10 квітня, Вашінгтонська Група, в партнерстві з факультетом міжнародних взаємин університету Джонза Гопкінса, провели презентацію „Останні парляментські вибори в Україні: огляд". Серед доповідачів були Орест Дейчаківський – старший радник Гельсинської комісії США та спостерігач на виборах від Організації з безпеки і співробітництва в Европі (ОБСЕ), Адріан Каратницький – президент „Помаранчевого кола", Сергій Куделя – кандидат в магістри з міжнародних взаємин університету Джонза Гопкінса.

Доповідачі підбили підсумки перших парляментських виборів в Україні після набуття чинності конституційної реформи, проаналізували процес проведення виборів і поділилися своїм баченням результатів парляментських виборів.

Орест Дейчаківський наголосив на важливості оцінки, що її дала виборча місія, очолювана ОБСЕ, до якої входили спостерігачі з Парляментських асамблей ОБСЕ, ЕС, Ради Европи, та НАТО. Це було першим випадком, коли ОБСЕ визнала вибори серед 12 колишніх радянських республік, крім країн Балтії, „вільними і чесними". За словами О. Дейчаківського, це є підсумком консолідації демократичних досягнень Помаранчевої революції. Порівнюючи минулі вибори з першими двома турами президентських виборів 2004 року в Україні, О. Дейчаківський відзначив, що темники, державне втручання, застосування адміністративного ресурсу та неприхована фальсифікація залишилися у минулому. Цього разу засоби масової інформації були більш вільними та більш збалянсовано висвітлювали передвиборчу кампанію. Загалом, вибори проводились в атмосфері справжньої конкуренції. Він також порівняв вибори до Верховної Ради з виборами президента Білорусі, які охарактеризував як „фарс".

Проте не обійшлось і без недоліків у виборчому процесі. Одночасне проведення загальнодержавних та місцевих виборів додало труднощів до ефективности виборчого процесу, що призвело до довгих черг та переповнення виборчих дільниць. О. Дейчаківський віддав належне сотням тисяч виборчих працівників, позапартійним та партійним спостерігачам за їх тяжку працю з забезпечення прозорости виборів та підрахунку голосів. Він підкреслив, що ці недоліки мали переважно організаційний характер, не були навмисно сплановані, а результати виборів відображають волевиявлення народу. Цими виборами, наголосив О. Дейчаківський, „українське керівництво та народ показали свою відданість демократії на дуже яскравому прикладі".

Зліва: Андріян Каратницький, Сергій Куделя, Орест Дейчаківський

Продовжуючи презентацію, Сергій Куделя акцентував свою увагу на результатах виборів. Він критикував Президента України Віктора Ющенка за неусспіх в об'єднанні українського народу після Помаранчевої революції 2004 року. „Культурна та реґіональна ідентичність в Україні трансформувалась в політичну," – сказав С. Куделя. Він охарактеризував передвиборчу кампанію пропрезидентської політичної партії „Наша Україна" як „блискучий провал". В якості арґументу, С. Куделя порівняв 24 відс. голосів, здобутих „Нашою Україною" на парляментських виборах 2002 рокуґ з менш як 14 відс. підтримки у 2006 році.

У той самий час доповідач підкреслив успіх Бльоку Юлії Тимошенко. У загальному заліку переможних політичних партій БЮТ зайняв друге місце з 22 відс. голосів виборців, і в більшості центральної та східньої України результати БЮТ і „Нашої України" співвідносяться як 2:1. „Цьому є свої причини. По-перше, на відміну від Президента В. Ющенка, Юлія Тимошенко „подолала випробовування владою, намагалась повернути народові вкрадену власність," – пояснив С. Куделя популярність Ю. Тимошенко серед простих громадян.

По-друге, С. Куделя вважає, що Ю. Тимошенко перемогла у дискусії навколо корупції, що домінувала на виборах. Звільняючи Ю. Тимошенко з уряду у вересні 2005 року, В. Ющенко звинуватив її у підготуванні державного перевороту проти нього та покриванні окремих підприємницьких структур. Ю. Тимошенко, у свою чергу, звинуватила В. Ющенка в його оточенні корумпованими політиками, які маніпулювали президентом. „Непрозора газова угода з Росією у січні 2006 року є яскравим прикладом корумпованости найвищого керівництва України",– відзначив С. Куделя.

Третє – у своїй передвиборчій кампанії Ю. Тимошенко апелювала до соціяльно незахищених верств населення, як студенти, пенсіонери, вчителі, та лікарі. „Це не було новим для українських політиків, – сказав Куделя, – але цього разу вона пообіцяла, що багаті люди будуть допомагати бідним".

Сергій Куделя висловив надію, що політики припинять вживати символи Помаранчевої революції, що розділили українців, та намагатимуться знайти спільну основу для примирення.

Адріан Каратницький поділився своїм баченням виборів та ролі підприємництва в українській політиці. А. Каратницький запевнив, що „помаранчеві" партії („Наша Україна", БЮТ, та СПУ) з сумарним результатом в 54 відс. голосів зберігають більшість у новій Верховній Раді. На його думку, не має сумніву в тому, що Юлія Тимошенко стане наступним прем'єр-міністром України у „помаранчевому" уряді.

А. Каратницький висловив своє занепокоєння Партією Регіонів, що здобула найбільшу підтримку у 32 відс. голосів. Він чітко розрізняє дві групи у складі цієї партії. Перша група складається з марґінальних, промосковських політиків, а також тих, хто відповідальний за фальсифікацію на президентських виборах України у 2004 році. Друга група представляє українських підприємців, які мають інтереси на Заході, очолювані Ринатом Ахметовим, головою компанії „Сістем Капітал Менеджмент". А. Каратницький вважає Р. Ахметова справжньою силою у Регіонах, а також „прагматичною" людиною, але через „конкретні дії" він повинен дистанціюватись від дискредитованих політиків у Партії Регіонів. Вже зараз Індустріяльний союз Донбасу, могутня група підприємств з центром у східній Україні, має 40 відс. своїх інвестицій у країнах Европейського союзу. Інтерес українського підприємництва у доступі на европейський та американський ринки сприятиме евроатлантичній інтеграції.

А. Каратницький зазначив, що вільні і чесні парляментські вибори відзначили кінець пострадянського періоду в історії України, і, нарешті, Україна рухається у правильному напрямку.

Серед запрошених в авдиторії факультету міжнародних взаємин університету Джонза Гопкіна були представники дослідницьких центрів, неурядових організацій, засобів масової інформації, а також Посольства України у Сполучених Штатах. Після презентації гості були запрошені на прийняття.

Олександер Хапатнюковський
Фундація „Україна-США"

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Святкували день народження Тараса Шевченка

Учасники вистави „Назар Стодоля" в Дітройті

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. – Громадський комітет відділу УККА 9 березня святковою академією відзначив день Тараса Шевченка. Голова відділу Зенко Галькович відкрив свято та передав ведення програмою Ользі Николин, яка підготувала короткий вступ до програми. О. Николин недавно приїхала з Тернополя, де активно співпрацювала з театральними колективами.

На запрошення комітету на свято прибув дівочий хор „Пролісок" з осередку „СУМ" в Йонкерсі, Н. Й. (диригент Андрій Стасів). Програма розпочалась піснею „Реве та стогне Дніпр широкий". Головну доповідь виголосила Анна Хрептик, учителька місцевої „Рідної школи", яка недавно прибула з України. Пісні та вірші виконали діти з „Рідної школи", підготовлені учителькою Марусею Поліщук. „Хор „Пролісок" виконав ряд пісень (солісти Олександра Шкафаровська, Лариса Балко, Андрея Бибель, Маріянна Заєць. Сумівка Маріянна Николин деклямувала поему Шевченка „Розрита могила". Публіка щиро привітала Анну Хрептик, яка читала твори Т. Шевченка.

Подивіться на Джерзі-Ситі і беріть приклад з того, як новоприбулі вміло працюють у громаді та діляться своїми знаннями та мистецтвом.

Зенко Галькович

Найменші учасники вечора принесли квіти Т. Шевченкові

ДІТРОЙТ, Миш. – В неділю, 29 січня, учні 12-ої кляси і хор Української католицької середньої школи парафії Непорочного Зачаття представили українській громаді п'єсу Тараса Шевченка „Назар Стодоля". Літературну адаптацію для шкільної вистави виконав учитель української мови д-р Сергій Пасішник, постановку – С. Пасішник та вчителька української мови Світлана Галів.

Добре, з ентузіязмом і захопленням грали учні 12-ої кляси Аліна Іванів, Наталя Павлюк, Оксана Федорак, Петро Савка, Осип Тобіянський, Олесь Сливинський, Мелиса Гоанґ, Міня Букало, Джесіка Клок, Микола Мордованець, Олександер Гундич, Микола Журавський, Михайло Вовк, Олександер Волицький, Бредлі Гакім. Христина Липецька, музичний керівник вистави, підготувала хор та солістів, а фортепіяновий акомпіянемент виконала Ольга Соловій. Загальне захоплення викликали пісня Марусі Чурай „Понад греблю шумлять верби" та Шевченкові „Черевички" у виконанні А. Іванів, О. Федорак, Н. Павлюк та М. Гоанґ, а сольоспів О. Федорак, яка зачарувала слухачів не лише гарним голосом, але і артистичністю у піснях „Зоря з місяцем" та „Утоптала стежечку", також на слова Т. Шевченка, слухачі зустріли овацією. Декорації для п'єси виконала О. Федорак, звукозапис – Б. Гакім, хореографами народних танців були Наталя Тобіянська, М. Вовк та М. Журавський. Велику допомогу в підготуванні костюмів надали голова батьківського комітету Марта Король-Скальчук, Рома Тобіянська та Галя Ониськів, а збудувати сцену допомогли батьки учнів Бернард Тобіянський та Володимир Федорак.

Моя мала внучка Христуня була в такому захопленні, що стояла біля сцени, мов зачарована, та чекала, що завіса відкриється і зірки знову появляться, і тільки питала, чи може мати такий чудовий костюм, як Стеха, що блищить наче ялинка. Суфлерами для акторів та помічниками звукового та світлового оформлення були учні Святослав Давосир, В'ячеслав Тимкін та Іван Слободян.

Виставу спонзорували українські

(Закінчення на стор. <None>)

Виступи учнів Школи українознавства у Випані, Н. Дж

„Аеросвіт": партнер нашої громади

Генеральний директор авіокомпанії „Аеросвіт – українські авіолінії" Віталій Потемський, якого чекали на пресовій конференції 6 квітня, з службових причин не зміг прилетіти до Ню-Йорку, тому кореспондент „Свободи" Левко Хмельковський взяв у нього інтерв'ю телефоном. Частину інформації про авіокомпанію вже подано у „Свободі" від 7 квітня.

– Яким було входження „Аеросвіту" у авіяційний світ Америки?

– Ми добре підготувалися до відкриття першого лету в США у березні 2003 року, вивчивши „свого" пасажира: як з ним працювати, куди й коли він літає. Згідно з цими дослідженнями, новий лет був вдало інтеґрований у маршрутну мережу „Аеросвіту" і компаній-партнерів. Ми запропонували лети через Київ до міст України, а також до країн Близького Сходу, Південно-Східньої Европи, до Росії та Білорусі. Звісно, співавторами нашого успіху стали американські українці, які віддавали перевагу саме українському перевізникові.

– Куди можна долетіти з допомогою „Аеросвіту"?

– За три роки значно розширилася вся маршрутна мережа компанії, зросла кількість летів на більшості внутрішніх напрямків. Приміром, якщо навесні 2003 року ми обслуговували 24 міжнародні лінії, то сьогодні – 35. Розширилися можливості доставлення пасажирів зі США транзитом через Київ. До речі, якщо раніше українці часто діставалися до Америки через Москву летами російського „Аерофлоту", то тепер дедалі частіше росіяни літають через Київ „Аеросвітом" до Москви.

– До яких міст у США можна прибути?

– Сьогодні можна купити наскрізний квиток в „Аеросвіті" із Сан-Франциско до Львова і дістатися кінцевого пункту, з двома зупинками, через Ню-Йорк та Київ. Три роки тому пунктів, куди наш партнер „Delta" доставляє наших пасажирів, було 13, а сьогодні налічується 28 – Чикаґо, Вашінґтон, Лос-Анджелес, Сан-Франциско, Сієтл, Бостон, Атланта, Далас, Гюстон, Пітсбурґ, Клівленд, Денвер, Маямі, Орляндо, Солт-Лейк-Сіті та інші. Хочемо збільшити кількість пунктів доставки на території США до 39.

– Чи плянує компанія нові безпосадкові лети до США?

– Вже з червня 2006 року „Аеросвіт" започатковує реґулярні лети з Києва до Чикаґо, а у квітні 2007 року – реґулярний рейс до Сан-Франциско. На маршруті Ню-Йорк – Київ „Аеросвіт" літатиме п'ять разів на тиждень.

– Чи йде авіокомпанія назустріч проханням людей чи організацій, які потребують негайної допомоги?

– Безумовно. Коли шестирічна харків'янка Настя Овчар зазнала опіків шкіри, ми безкоштовно доставили її разом з мамою в Україну після лікування в США. Менш відомою є доля 17-річної дівчини із Дніпропетровська з дещо подібним прізвищем – Олі Вічар, яка з дитинства хворіє на гемангіому. У січні „Аеросвіт" перевіз її на лікування до США.

Два роки тому „Аеросвіт" безплатно доставив до Києва портрети українських гетьманів та барельєф Павла Скоропадського, які в дар Україні передала Олена Отт-Скоропадська, донька українського гетьмана.

Восени 2004 року ми сприяли успішним виступам у Ню-Йорку колективу театру імені І. Франка на чолі з Богданом Ступкою, влітку минулого року – спонзорували участь популярної київської співачки Марії Бурмаки та її музичної групи на одному з найбільших українських фестивалів у США – „Верховина". На цьогорічні різдвяні свята „Аеросвіт" був ґенеральним спонзором святкової дитячої різдвяної

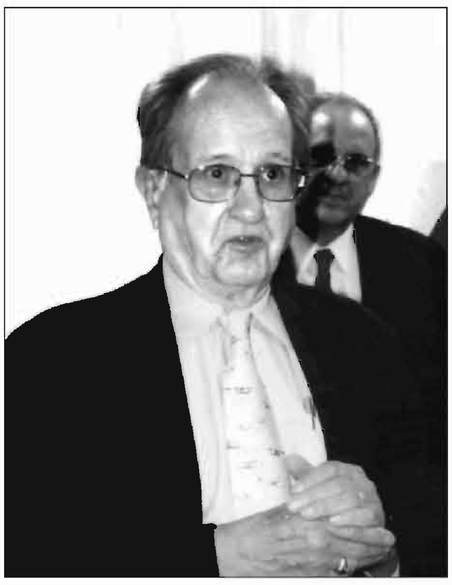

Генеральний директор авіокомпанії „Аеросвіт – українські авіолінії" Віталій Потемський

вистави у Національній опері в Києві, для участи у якій ми безплатно перевезли 40 юних артистів з різних міст Північної Америки, які представляли українські громади. Логотип „Аеросвіту" ви побачите на концертах „Океану Ельзи" – 7 квітня у Чикаґо та 9 – у Ню-Йорку. Авіокомпанія виступила головним перевізником цього гурту. Також у Чикаґо (з 22 липня до 1 жовтня) та у Ню-Йорку (з 13 жовтня до 15 січня) експонуватиметься художня виставка „Український модернізм 1900–1930 рр.". На прохання Фундації міжнародного мистецтва й освіти „Аеросвіт" перевезе до США 80 мистецьких творів, датованих початком минулого сторіччя.

„Аеросвіт" допоможе Олексієві Скринникові

У відповідь на звернення Посольства України в США щодо надання допомоги Олексієві Скринникові, який постраждав від електричного опіку в Україні і повертається на лікування до США *(див. „Свободу", ч. 16)*, відразу відгукнулася українська авіокомпанія „Аеросвіт". Її ґенеральний представник у Ню-Йорку М. Кравець повідомив, що „Аеросвіт" безкоштовно забезпечить переліт Олексія з мамою до Ню-Йорку, а також їх повернення до Києва.

6 квітня на пресовій конференції в Ню-Йорку з нагоди 3-річчя першого лету „Аеросвіту" з Києва до США виступили (зліва): син славетного авіоконструктора І. Сікорського Ігор Сікорський, голова СУА Ірина Куровицька, власниця туристичного бюра „Скоптравел" Марійка Гельбіґ, Реґіональний директор „Аеросвіту" Костадин Ботєв.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНСОЮЗУ ПОШУКУЄ ЧЛЕНІВ, ВЛАСНИКІВ ВИВІНУВАЛЬНИХ ГРАМОТ, ЯКИМ НАЛЕЖАТЬСЯ

ЗВОРОТИ ВИВІНУВАЛЬНИХ СУМ (ENDOWMENTS)

За інформаціями просимо звертатися до секретаря відділу, або до Головної Канцелярії

*Згідно з стейтовими забезпеченевими законами гроші з зворотів вивінувальних грамот мусять бути своєчасно виплачені. В іншому випадку ці гроші УН Союз мусить передати стейтовим властям. Щоб ці гроші були належно виплачені Головна Канцелярія пошукує власників вивінувальних грамот і звертається до читачів наших видань, хто має відомі адреси осіб у поданому внизу списку повідомити Головну Канцелярію Українського Народного Союзу на число: **1-800-253-9862***

Прізвище, Ім'я	Відділ	Число грамоти
ALBIZATI NICHOLAS P	171	J099663
ALEXSON ADRIAN R	432	J087249
ALEXSON MELANIE J	432	J088293
ALFAWYCKY KATHERINE	153	A175944
ALUZZO ORYSIA	240	A189392
ARSENAULT S J	445	A167318
BACHYNSKY IZABELA	307	A189589
BAKOVYCH A	488	A185988
BEKERSKY L	484	A187682
BELKAIROUS NATALIE Z	452	J098951
BEZDUCH PAWLO P	316	A188109
BILYJ HELENA	206	A186750
BILYK ANDRIY JAKIW	472	J099689
BILYK MARIA	025	A188264
BINDAS BARBARA J	114	J099714
BINKOWSKI ADAM JOHN	067	J098587
BLISS M A	174	J097839
BLUME MAYA C	025	A189315
BODNAR NATALIE S.	112	J201753
BODNARUK OLENKA S	112	J103356
BOERSEMA LAURA A	452	J097088
BONK MYRON	432	A180579
BORADIAK JUAN G	083	A188399
BORODIAK J G	083	A189599
BOROVITCKY ANNABELLE	230	A189137
BORSA TOMASZ	287	A189106
BOULANGER ROBERT P	206	A179074
BOURAK A	412	A181364
BREZNICAR M	461	A184048
CARRERA MICHAEL J	409	J097919
CHERNYK ADRIAN M	086	J100947
CHIROVSKY CHRYSTYNA MARIA	777	J097852
CHIROWSKY CHRYSTYNA MARIA	777	J097924
CHOPKO T J	488	A189541
CHUCK D R	362	J098146
CURKOWSKYJ B	434	A188573
CYMBALA MYRON	452	A164531
CZERNYSZ N	461	A993795
DAVIDSON THOMAS W	083	J099485
DEJNEGA N	432	A128165
DERZKO C	445	A189539
DERZKO LARYSA	445	J098124
DIACHUK REMIGIA G	432	A169343
DUSYK OLGA E	444	A148549
DZINDZIURA M R	397	A189498
ELKIN JEFFREY J	113	A185314
FEDIN MARY A	397	J098728
FEDORJAKA JOHN	316	A188279
FEDUSCHAK V E	444	A161114
FELDMUS NADINE MARIE	155	A188077
FUREY GREGG	113	A189006
GLADYS TAMARA	450	A196726
GLEMBOCKI STEFAN ARTHUR	486	J099637
GUARINI ALYSSA KACHMAR	083	J098774
HACH THOMAS M	473	J099347
HANCHUK BOHDAN	465	A175081
HARASYM NATALKA	220	J097738
HAWRYLUK A	465	A171077
HAYDA MARKO	059	A188949
HECHT MARILYN	364	A140659
HISHCHAK A M	466	J095299
HISHCHAK D E	466	J092887
HLUCHANIUK EVHEN	407	J088597
HOLOVINSKY D L	349	J097909
HOLOWATY A	432	A189043
HOTRA PETER	316	A186541
HRABEC LARISSA XENIA	088	J097636
HRECHKA E	397	A189499
HRECHKA J R	397	A189500
HURA J	214	J097774
HUSAR WALTER G.	070	A188872
JAREMA JENNIFER A	358	J099802
JARESKO MARY	114	A187376
JARUCHIK RAISA	340	A143087
JUZWIAK DONALD J	316	A189489
KALYNA NICHOLAS	267	A179974
KASOWSKI TAMARA JENNIFER	247	J097728
KOBYLECKY M S	412	A189046
KOCHAN DEANNA T	184	J099281
KORDUBA TYRSSA OKSANA	472	J099690
KOTLARCHUK IHOR	008	A188232
KOWAL MYROSLAW	465	A173056
KOWALEW O	434	A189159
KRIL L	005	J097348
KRUZYK DANA	432	A127919
KRYNSKI ANDRE	473	A140329
KRYWORUK CHRISTOPHER M	015	J098969
KUCHTA J F	155	J097730
KULYNYCH OKSANA	194	A188924
KUPCZAK MICHAJLO	465	A174837
KURCZAK KATERYNA	327	J100291
KUZYK ALEXANDER M	399	J102915
LA DUE ROSEMARY J	253	A191764
LABROSSE ALEXANDER	155	J101302
LAVADAY ALEXANDER	432	J097990
LEMKO JERROLD	444	A174843
LENCZUK ROMAN	155	A189209
LEWITZKE KATHERINE A	175	J098915
MAKARENKO BOYAN B	076	J102281
MASNYK STEVEN P	206	A188536
MAZURYK PETER TURCHYN	486	J099691
MELNYK MICHAEL J	461	J085248
MICHAILUK BOHDAN JAROSLAW	473	J098482
MITCHELL AMANDA M	165	J096153
MONGILLO ANTHONY	094	J099243
MOROS M	466	A187265
MYKYTYN WIRA	412	A178631
NOLAN WILLIAM C.	059	A188733
O CONNELL MICHAEL	171	A189395
O'KONSKI PETER J	231	A186891
OLANICK MAURICE K	432	A122471
OLYNYK ERIK STEPHEN	465	J098852
OMELCHENKO MARK	316	A188684
OSIDACH TATIANA A.	083	A188473
OSTAPCHUK M	432	A189328
OSTAPCHUK N	432	A189287
PALMER PAUL M	113	A185707
PEAKER COURTNEY LIAN	461	J097041
PETERSEN JULIA	445	J097941
PETERSEN LUBKA	445	J096774
PIHUT C J	472	A115299
PILIPCZUK STEPHAN W	484	J097857
PISHKO JULIAN	385	A189216
PODGORSKI ROBERT B	316	A188541
PONOMARENKO IHOR	025	A185650
PRYJMA G D	399	A188732
RABKEWYCH MICHAEL J	088	J097179
RIZNYK ADRIANA	221	J096969
ROBERTS JAMES	194	J086409
ROBERTS JOHN C	194	A162059
ROBERTS JULIA M	194	J086414
ROBERTS MARK	194	J086411
ROBERTS PAUL	194	J086410
ROHOWSKY AMANDA	184	J099280
ROIK ROMAN STEPHAN	155	J096886
ROMANOW R	444	A154634
ROMANYSHYN LESIA O	445	J088843
ROMANYSHYN NESTOR T	445	J086929
RUDY JOSEPH J	316	A187724
RULE SCOTT EDWARD	083	J097115
RUSHINKO BEVERLY	444	A176068
SADOWSKI ELEANOR M	206	A152591
SADOWSKI IRENA	059	A188951
SAMCOE CHRYSTYNE	432	A178791
SAMCOE IVANNA M	432	J093145
SAMCOE JOHN L	432	A178690
SAMCOE JOHN L	401	J093515
SENYK ELIZABETH A	116	A189255
SHEBEC JARED STEVEN JOSEPH	466	J100209
SHEVCHENKO ANNA	042	A187110
SHEVLIN KAREN M	316	A187133
SISUN WALTER	025	A188833
SIVIY GEORGE E	316	A186661
SKASKIW SUSAN	266	A187198
SKOTZKO ANDREW R	015	J099093
SMITH RICHARD	316	A187028
SMOTRYCZ JACQUELINE M	155	J099333
SOWYN TARAS M.	042	A186603
STAROZYTNYK STEFANIA	353	A188627
STOROZENKO STEPHEN P	339	J100175
SUPPLE MARTA S.	059	A188901
SYNSTAD ROBERT J	356	J090901
SYNSTAD THEODOR A	356	J090899
SZKUDLARSKA BERNADETA	194	A187868
TACHUK MARC JAN	155	J097525
TKACZUK MIGUEL	412	A162413
TRUTIAK MARKIAN	402	J201504
TYLAWSKY ANNA	086	A189003
VAN DEN HEUVEL GEORGE	139	A184071
VAN DEN HEUVEL PAUL A	139	A184072
VERKAIK IRENE	465	A172971
WALCHUK OREST R	005	A189595
WERBOWECKI MICHAEL H	461	A178891
WIRSTIUK MARKIAN O	134	J100275
WITKOWSKY LIDIA	465	J089914
WITKOWSKY NATALIA	465	J089915
WOJTOWICZ ZOFIA D	025	A188586
WYPRYSKY V	461	A182045
YAWORSKI W	461	A188325
YAWORSKY GEORGE M	013	A172661
ZASTAWNY WILLIAM J	367	J099217
ZAVITSKY NATALIA	155	A188845
ZELENYJ O	432	A189330
ZINYCZ CHRISTINA KIKI	287	A189025
ZWARYCH J K	444	A148554

Бенефіс-вечеря на користь УКУ

Громада пожертвувала понад 90,000 долярів

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 1 квітня понад 260 осіб, привітно наставлених до Українського Католицького університету, зібралися в УОКЦ на бенефіс-вечерю. Були присутні ректор УКУ д-р о. Борис Ґудзяк, міністер-радник Посольства України у США Олександер Олександрович та Генеральний консул України в Ню-Йорку Микола Кириченко та консул Андрій Олефіров.

Голова комітету філядельфійських приятелів УКУ та ведуча Уляна Балух-Мазуркевич відкрили урочисту частину бенефісу, запрошуючи Митрополита-Архиєпископа Стефана Сороку до молитви. Уляна Мазуркевич попросила до слова Генерального консула України в Ню-Йорку Миколу Кириченка, який щиро привітав філядельфійську громаду. Ірина Пелех-Зварич, відома піяністка у філядельфійській громаді, збагатила вечір вмілою грою творів Барвінського та Фоменка. В часі вечері виступив голова Української католицької освітньої фундації з осідком у Чикаго Джан Ф. Курі, який розповів про фінансовий вклад Фундації в підтримку УКУ та висловив признання жертвености українців та американців в США.

Джан Ф. Курі запросив до слова сестру Теодору, студентку УКУ, яка розповіла про діяльність і життя в католицькому університеті, в якому навчається понад 900 студентів.

Д-р о. Борис Ґудзяк розповів пр освою молодість на американській землі, підготовку до священства з підтримкою родини. Скарбник Комітету підтримки УКУ Ігор Шуст оголосив стан збірки на університет у Львові і прочитав список жертводавців, які зложили княжий дар у сумі 1.000 долярів і вище. Потягом вечора філядельфійська громада пожертвувала на УКУ понад 90,000 долярів. Було висвітлено три фільми про постання, діяльність і студентське життя в УКУ.

Митрополит Стефан завершив бенефіс піснею-молитвою.

Комітет приятелів УКУ

Промовляє о. Борис Ґудзяк

Члени комітету (зліва): Віра Андрейчик, Оксана Ворох, Христя Сеник, Борис Захарчук, Ігор Шуст, о. Борис Ґудзяк, Уляна Мазуркевич, Орися Гевка, Роман Федорак, Ігор Чижович

Українсько-американський клюб на Фльориді

Зліва: Галина Ліснича, Дорис Горбачевська, Ліда Бойко, Кляра Шпічка, Христина Боднар-Шелдон, Дарія Томашевська (голова клюбу), Ненсі Возна, Атанас Кобрин. *Фото: Віктор Ліснічий*

НОРТ-ПОРТ, Фла. – Українсько-американський клюб Південно-західньої Фльориди було засновано в 1993 році з метою освідомлювати суспільство про походження, історію, культуру українського народу, а також для вивчення і плекання наших багатих і цікавих традицій. Засновником клюбу була Ірена Петрик, а зараз головою є енергійна і працьовита Дарія Томашовська. Всіх членів є 115 осіб і сходяться вони раз на місяць на свої наради. Крім розваг, багато часу й фондів присвячується харитативним та освітнім цілям.

В місцевій бібліотеці створено відділ приятелів книжки, які по черзі читають українські книжки з історії й літератури, інформують школи і їхніх учнів про Голодомор та клопочуться в уряді, щоб включити історію Голодомору в шкільні програми. Клюб також висилає допомогу в Україну. Військовикам, що служать в Іраку й Афганістані, членкині висилають святочні привіти.

Найбільшою і найцікавішою працею, яку клюб недавно здійснив, була виставка „Мистецтво України 2006 р." у Венис-центрі від 17 лютого до 7 березня. При вході відвідувачів вітали організатори виставки та подавали кожному гарно оформлену змістовну книжечку-програмку, в якій описано коротку історію України з її мапою, подано опис експонатів і рід мистецтва. Манекен-гуцулка у розкішному одязі „вітала" гостей короваєм та вказувала на взірці нашого мистецтва: картини знаних мистців, різного роду рушники, старовинні ікони (деякі ще з XVII сторіччя), писанки, сорочки (теж були деякі старовинні), декоративні подушки, вишиті різними стібами та майже з усіх реґіонів України, гуцульську різьбу, кераміку, ґердани. Кожного дня відбувалися покази мистецтва – вишивки, писанок, музики, історії іконознавства і ін. Виставку відвідало понад 2.5 тисячі глядачів.

Стефанія Геврик

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА

З подякою потверджує наступні вплати на потреби Пласту в Україні й інших краях, де організується Пласт.

Список ч. 29 за час від 1 лютого 2005 р. до 28 лютого 2006 р.

7,400 дол. Ярослава Рубель.

по 6,000 дол. Богданна Титла, 3-ій Курінь УПС „Лісові Чорти".

3,000 дол. Володимир Базарко.

200 дол. Степан Корбутяк.

150 дол. Олександер і Марія Кричики.

Сен. 120 дол. Богдан Бабяк „Поміч Україні".

по 100 дол. Роман Барановський, Богдан Климкович, Олесь Пясецький (від Дамяна і Елисавети Поритків за прислугу), Олег Склепкович, Святослав Цибрух.

50 дол. Іван і Аїда Макара.

40 дол. Зиновій і Володимира Гілі.

по 30 дол. Наталка Паславська-Ладд, Христина Паславська-Маршал.

по 25 дол. Іван Дитюк, Стефанія Осадца.

Фонд Допомоги Пластунам-Учасникам Протесту в Києві

1,000 дол. Пластові Курені „Чорноморці" та „Чорноморські Хвилі" (зібрав Любомир Гавко – Марко Гудзяк – 250 дол., Лев Григорчук – 200 дол., Григорій Костинюк – 200 дол., Ярема Козак – 200 дол., Михайло Кузьма – 100 дол., Яра Літош – 50 дол.).

Датки на розбудову Пласту на нових теренах „Фонд Начального Пластуна".

Сеп. 5,000 дол. Ераст і Ярміла Гуцуляки.

по 1,000 дол. Василь Сосяк, Т-во Кобзар (Орест Ганас).

по 500 дол. Юрій Павлічко, Юрій і Авра Слюсарчуки.

Сеп. 50 дол. О. С. Надяк.

Від членів та приятелів стежі „Срібна Земля" з нагоди 75-ліття 4-го Куреня УПС ім. О. і С. Тисовських ініціювала та зібрала на „Фонд Начального Пластуна" пл. сен. Лариса Музичка.

по 1,000 дол. Лариса Музичка, Олександра Щур.

250 дол. Юрій і Віра Капи.

150 дол. Іванка Опришко-Міллер.

по 100 дол. Борислав Білаш, Олег і Анетка Ковблянські, Ростислав Кузьмич, Роман Левицький, Богдан і Неоніля Лежан, Надя Ратич, Ростислав Ратич, Володимир Содук.

по Сеп.100 дол. Юлія Войчишин, Володимира Прокопець.

90 дол. Стефанія Барановська.

по 50 дол. Стефанія Барановська, Мирон і Марта Боднарі, Любомир Винар, Павлина Галамай, Любомир і Аня Галути, Олександер Клос, Богданна Ковальчук, Христина Ковч, Юрій і Варвара Мартин, Орест Небеш, Орися Панасюк, Юрій і Авра Слюсарчуки, Дмитро Фаріон, Юрій Харук, Ольга Чмола, Роксоляна Яримович.

Сеп. 50 дол. Божена Іванусів.

40 дол. Денис Беднарський.

30 дол. Юліян Павлишин.

по 25 дол. Галина Борк, Надія Дейчаківська, Дарія Елиїв, Лариса Івашко, Марта Ковч, Оля Опришко-Метюз, Петро і Галина Прищепи, Таня Сілецька, Дарія Федорів.

по 20 дол. Христина Бараболяк, Дмитро Дурбак, Христина, Марія і Люба Маланії, Стефанія Онишкевич, Катерина Пацула, Анета Родівро.

по 10 дол. Роксоляна Гіліцінська, Михайло Пап, Андрій Процик, Василь Содук, Віра Стрижальська, Олександра Школьник.

5 дол. Марія Бандурка.

Датки на Вишкіл Пластових Провідників, Київ.

15,000 дол. Пластова Фундація, Ню-Йорк.

Датки на Табір-Музей „Сокіл".

200 дол. Богдан Михайлів.

Датки на Видавничий Фонд „*Пластового Шляху*".

200 дол. Богдан Одежинський.

50 дол. Марта Перейма.

по 25 дол. Роман Процик, Ольга Чмола.

З нагоди 100 уродин пл. сен. кер. Романа Барановського.

по 250 дол. Роман Барановський, Курінь „Лісові Чорти", Кодло „Парашка".

110.57 дол. Діловий Комітет для вшанування 100-ліття друга Барановського.

по 100 дол. Френк і Віра Моллс, Калина Помірко, Богдан і Орися Ткачуки, Ореста Фединяк, Пластова Станиця Кергонксон.

по 50 дол. Л. і М. Барановські, Василь і Леся Вілетніки.

25 дол. Любомира Мичковська.

З нагоди 100 уродин пл. сен. Стефанії Кочій.

50 дол. Іванна Горчинська.

В пам'ять бл. п. Люби Артимишин.

100 дол. 5 Курінь УПС „Червона Калина".

В пам'ять бл. п. пл. сен. Мирона Базюка (на фонд „Пластового Шляху").

50 дол. Марко Лазурко.

В пам'ять бл. п. пл. сен. кер. Романа Барановського ЛЧ.

по 100 дол. Володимир і Оксана Бакум, Ліна, Мирося, Юрій і Андрій Барановські, Ігор і Рома Гайди, Олександер і Ліда Пясецькі, Українська Координаційна Рада, Норт Порт.

по 50 дол. Мирослав Ломага, Тетяна Паш, Анна Слободян, Ореста Фединяк, Пластова Станиця Кергонксон.

по 30 дол. Володимир Вальчук, Осип і Дарія Мороз.

по 25 дол. Мирон і Марійка Заяць, Меланія Кокорудз, Зенко і Оля Савчук, Олег і Зіна Стецик, Юрій і Марта Тюваник.

по 20 дол. Дарія Барон, Дмитро і Сильвія Кузів, Михайло Рубич, Лоля Савески Лонгин і Віра Старух, Зоя Турчин, Галина Шепко, 95 Відділ СУА.

по 10 дол. Соня Семанишин, Агнес Хоманчук.

5 дол. Геня Хоманчук.

В пам'ять бл. п. Івана Бекерського.

50 дол. Святослав Цибрух.

В пам'ять бл. п. Люби Галібей.

200 дол. Любомир Романків.

по 50 дол. Тарас і Рута Галібеї.

В пам'ять бл. п. пл. сен. Ірини Галущинської-Пік.

по 50 дол. Володимир і Ліда Базарки, Ігор і Марта Воєвідки, Адріян і Марта Галяревичі, Марія Гірняк, Володимира Кавка, Френк і Віра Моллс, Юрій і Мира Оришкевичі, Ярема і Христина Раковські, Юрій і Ірена Хухри.

по 25 дол. Микола і Дзвінка Голіяни, Марта Кассараба, Богдан і Марта Ковчі, Оксана Краус, Евген і Інгрід Небеші, Андрій і Христина Фединські.

по 20 дол. Дарія Федорів, Василь і Еленор Хміляк.

В пам'ять бл. п. Любомира Калинича.

20 дол. Люба Домбчевська.

В пам'ять бл. п. Олени Корсевицької.

50 дол. Юрій і Авра Слюсарчуки.

В пам'ять бл. п. Ірини Кравців (на фонд „Пластового Шляху").

100 дол. Пластова Станиця Філадельфія.

В пам'ять бл. п. пл. сен. Віри Кунди (на фонд „Пластового Шляху")

50 дол. Марко Лазурко.

В пам'ять бл. п. Володимира Куха.

200 дол. Любомир Романків.

по 100 дол. Роман і Світляна Бабровські, Богдан і Роксоляна Галібеї, Зірка Галібей, Сальвадор і Люба Гонзалес, Евген Котик, Надія Кравчук, Марія Свинтух.

25 дол. Рич й Ірена Кійс.

В пам'ять бл. п. Івана Лисейка.

50 дол. Ореста Фединяк.

В пам'ять св. п. Святослави Микетей-Бейлі.

40 дол. Анна Олексишин.

В пам'ять бл. п. пл. сен. кер. Христі Навроської, Гр.

по 100 дол. Роман і Люба Галібеї, Ярослава Рубель.

по 50 дол. Оксана Волчук, Микола Галів, Володимир Корнага, Мирослав і Дуся Подоляки, Олесь і Ліда Пясецькі.

25 дол. Роман і Стефанія Барановські.

В пам'ять бл. п. пл. сен. Івана Скочиляса.

50 дол. Пластова Станиця Філадельфія.

ПОТРЕБА ВСЕ ЩЕ ІСНУЄ!

Звертаємося до Пластунів та Приятелів Пласту складати пожертви на потреби дальшого розвитку Пласту в Україні. Ваш даток уможливить поширити пластову працю виховання молодих громадян України в традиціях національної свідомости та відданости своєму народові. Тим ми забезпечуємо майбутнє і незалежність Української Держави.

Просимо виставляти чеки на Plast Conference, Inc. та слати до:

Plast Conference, Inc.
c/o Dr. George Slusarczuk
67 Bayberry Drive, Monroe, NY 10950-5607
• Тел.: 845-782-0977

Всі датки на „Пласт в Україні" можна відтягнути від податку.

Головна Пластова Булава

Загальні збори кредитових установ

ЧИКАҐО. – 9 квітня відбулися звичайні річні загальні збори Української-американської кредитової спілки „Самопоміч". Чикаґська „Самопоміч" не тільки зберегла себе протягом 55 років, а ще й має динамічне процвітання. Про це присутні довідалися із показників, які були подані у річному звіті.

Після молитви було вшановано пам'ять довголітнього члена дирекції д-ра Івана Лисейка, який минулого року відійшов у вічність. Йому була надана посмертно особлива грамота заслуги за 27 років праці в дирекції. Її прийняла дружина покійного Михайлина Лисенко. Також була надана грамота заслуги довголітньому членові дирекції Іванові Павликові, який вирішив припинити активну працю в дирекції. Йому було надане звання почесного директора.

Привіти висловили Генеральний консул України в Чикаґо Олег Корзаченко, представники територіяльних кооперативних надбудов, духовенства, парафіяльних громад, учбових закладів-шкіл, громадських, молодіжних, спортивних організацій, громадської організації „Помаранчева хвиля".

У звітах президента дирекції Михайла Коса, президента Фінансової установи Богдана Ватраля, голів Кредитового комітету Антонія Кота та Контрольної комісії Богдана Вруського були подані досягнення спілки. Активи спілки на кінець 2005 року становили 409,6 млн. дол.; чисті прибутки сягнули суми 4,262,455 дол.; капітал спілки зріс до 70,916,596 дол. і становить 17.3 відс. до загальних активів. Членство спілки перевищило 22 тисячі осіб. Протягом року Спілка виділила на громадські потреби 981,723 дол.

Президент установи сказав, що в 2005 році на громадські цілі заплановано в бюджеті 1.1 млн. дол. Треба радіти, що маємо в Чикаґо українську фінансову інституцію, що спроможна і хоче виділити більше мільйона долярів на громадські та виховні потреби.

Лука Костелина

ЙОНКЕРС, Н. Й. – 11 березня, в залі Спілки Української Молоді, голова Володимир Козіцький привітав Владику Василя Лостена, священиків, представників уряду України, Президента ЦУКА, гостей з сусідніх кредитівок та ствердив правосильність річних зборів.

Владика Василь Лостен провів молитву, привітав присутніх та побажав дальшого росту кредитівки. Секретар Любомир Щур відчитав список померлих – 23 особи. Їх пам'ять вшановано хвилиною мовчання.

Володимир Козіцький звітував про загальний стан кредитівки за 2005 рік. Членство збільшилось на 224 особи. Чистий дохід досягнув 1,730,135 дол., що було доказом упевненого розвитку.

Скарбник Ігор Макаренко представив фінансовий звіт. За кредитову комісію звітував її голова Мирон Дашко. Кредитова кооператива затвердила 260 позичок на загальну суму 37,108,574 дол.

За Контрольну комісію звітував секретар Василь Лучків.

Привіти висловили Владика Василь Лостен, консул України в Ню-Йорку Андрій Наджос, від Постійного Представництва України при ООН – Олександер Примушко, секретар УККА Марія Дупляк, президент ЦУКА Богдан Ватраль. Сусідні кредитівки представляли: „Самопоміч", Н. Й. – президент д-р Богдан Кекіш та заступник голови Ради директорів Любомир Зєлик. Українську Національну кредитівку – президент Валентин Поливко, Юрій Федорів, Юрій Пивоварів, Віктор Бабанський та Христя Балко, „Самопоміч" в Ню-Джерзі – президент Ярослав Федун та Юрій Оліярник. Від кредитівок промовляли д-р Богдан Кекіш, Валентин Поливко, Ярослав Федун. Від Фундації Українського Вільного Університету привіт висловив Мирослав Шміґель, а від Товариства українських політичних в'язнів – Богдан Качор.

Володимир Козіцький подякував за довголітню працю Ярославові Кіцюку, а також його дружині д-рові Марії Кіцюк за виховання сина, який як новообраний член дирекції піде слідами батька. Президент ЦУКА Богдан Ватраль вручив Ярославові Кіцюку грамоту подяки за довголітню віддану працю для добра та розвитку кооперативного руху, а також Володимирові Козіцькому за довголітню віддану працю для добра та розвитку українського кооперативного руху та невтомну працю в координації міжнародних кооперативних з'їздів. Від дирекції Кредитової кооперативи СУМА Ігор Макаренко передав Я. Кіцюку грамоту вдячности та годинника. Владика Лостен молитвою та посвяченням трапези закінчив збори.

На першому засіданні дирекція кредитівки розподілила обов'язки. Головою залишився Володимир Козіцький.

Володимир Козіцький

ЧИКАҐО. Звітує президент спілки Богдан Ватраль

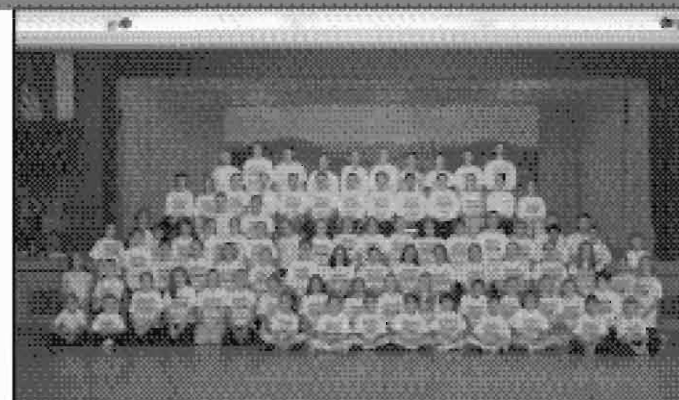
Збори кредитової спілки „Самопоміч" в Чикаґо

Збори 11-го відділу оборонців Лемківщини

ВОТЕРВЛІТ, Н.Й. – Річні збори 11-го відділу ООЛ (Вотерволіт, Трой, Коговз) відбулися 26 лютого в Українському клюбі у Вотервліті. Голова ООЛ в Америці Зенко Галькович розповів про працю і завдання організації, а нововибраний голова відділу Іван Суховацький – про діяльність відділу. На зборах було присутніх 26 осіб. На фото: учасники зборів.

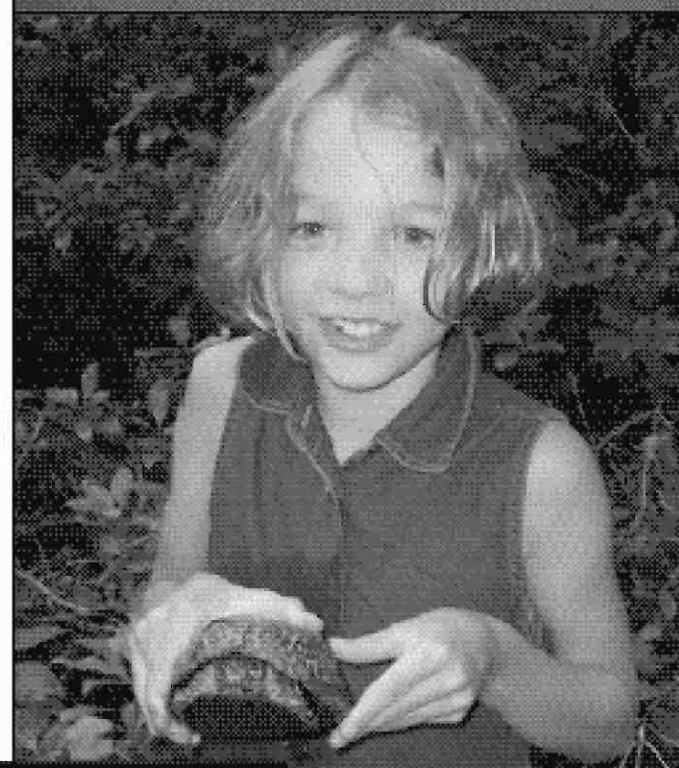
Soyuzivka
for all seasons

TENNIS CAMP
AGES 10-18

Kick off the summer with 2 weeks of intensive tennis instruction and competitive play directed by George Sawchak. Room, Board, 24 Hour Supervision, expert lessons and a life time of memories are included!

June 25– July 7, 2006
$540- UNA Members, $590- Non UNA Members + $130 Instructors Fee/Per Student

EXPLORATION DAY CAMP
AGES 7-10

A day camp for boys and girls ages 7-10, with daily supervised day fun in the outdoors!

Session #1: June 26– June 30, 2006
Session #2: July 3– July 7, 2006
$100.00 Per Week/Per Child OR $25.00 Per Day/Per Child

DISCOVERY CAMP
AGES 8-15

Calling all nature lovers for this sleepover program filled with outdoor crafts, hiking, swimming, scuba, organized sports & games, bonfires, song and much more. Older kids will participate in overnight campouts with focus on wilderness survival skills. Room, Board, 24 Hour Supervision, and a life time of memories are included!

Session #1: July 9– July 15, 2006
Session #2: July 16– July 22, 2006
$400– UNA Members, $450– Non UNA Members

CHILDREN'S UKRAINIAN HERITAGE DAY CAMP
AGES 4-7

Formerly known as Chemney Camp, this day camp exposes kids to their Ukrainian heritage through daily activities such as dance, song, crafts and games, ending w/a performance.

Summer Camps 2006

Price includes tee-shirt and daily lunch.

Session #1: July 16– July 21, 2006
Session #2: July 23– July 28, 2006
$150 Per Camper, $190 Per Camper If Not Overnight Guest

SCUBA DIVING COURSE
AGES 12-ADULTS

This one week course will complete your academic, confined water and open water requirements for PADI open water certification. Classes are given by George Hanushevsky, scuba-diver instructor. Space is limited so sign up now!

July 16– July 22, 2006
$400 for Course *($120 Deposit Required)*

UKRAINIAN "SITCH" SPORTS CAMP
NEW!

AGES 6-18

This is the 37th Annual Ukrainian "SITCH" Sports Camp that will take place here at Soyuzivka for the 1st time. Run by the Ukrainian Sitch Sports School, this camp will focus on soccer and tennis and is perfect for any sports enthusiast. Registration for this camp is done directly by contacting Marika Bokalo at 908/851-0617.

Session #1: July 23– July 29, 2006
Session #2: July 30– August 5, 2006
$340 Per Camper, $145 for Day Campers

GOLF DAY CAMP and BEACH VOLLEYBALL DAY CAMP
NEW!

AGES 8-ADULTS

Instructional golf sessions w/golf instructors, between 8-11am & evening beach volleyball w/professional instruction by All American Volleyball Player between 6:30-8:30 pm. Session #2 SITCH campers may participate– call for details.

July 31– August 4, 2006
GOLF-$35 Per Camper/Per Day &VOLLEYBALL-$20 Per Camper/Per Day

TRADITIONAL UKRAINIAN FOLK DANCE CAMP
AGES 8-16

Directed by Ania Bohachevsky-Lonkevych (daughter of Roma Pryma Bohachevsky). This sleepover camp has been a Soyuzivka favorite for over 25 years, offering expert instruction for beginning, intermediate and advanced dancers. Attendance is limited to 60 students. The camps end with a grand recital which is always a summer highlight!

Session #1: July 23– August 5, 2006 *(NEW ADDED WEEK)*
Session #2: August 6– August 19, 2006
$610- UNA Members, $660- Non UNA Members + $300 Instructors Fee Per Student

$75 Deposit Required to Register Child into most Camps.
For more information & for camp applications call: (845) 626-5641
or check out our website at: www.Soyuzivka.com

POBox 529, Kerhonkson, NY 12446 • (845) 626-5641 • (845) 626-4638 • www.Soyuzivka.com

Наближаючись до Куліша

Григорій Грабович

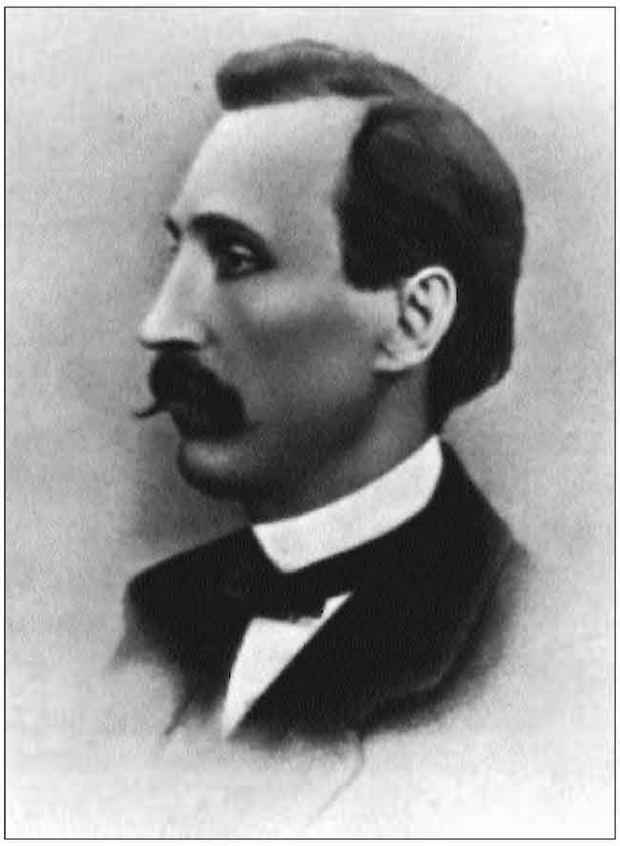
Пантелеймон Куліш є центральною, ключовою постаттю в становленні модерної української літератури і культури і водночас – рушієм і засновником новітньої української інтелектуальної, критичної думки та тих вимірів національної свідомости, які на ній будуються. Відчуття його центральности існувало ще на ранньому етапі Кулішевого життя; це усвідомлювали як його друзі – творці українського руху, починаючи від Тараса Шевченка, так і численні друзі і недруги з російського імперського

світу і з-посеред інших сусідніх народів. Наприкінці Кулішевого життя, в останні десятиріччя XIX століття, усвідомлення виняткової ролі письменника і науковця нібито стало вже загальним топосом в колах свідомого українства. Але тільки нібито, бо навіть у цьому середовищі не було воно повне й цілісне. Процес становлення українського культурного та політичного життя був настільки важким і складним, а Кулішева постать – настільки яскравою, драматичною та вольовою, що його інтеґрація – цілісна, не вибіркова – у загальний канон національної пам'яті відбувалася довго та з великими перебоями, що віддзеркалювали конфлікти й тріщини в самому новітньому українстві. Замість дослідження і вивчення вдавалися до осудження і полеміки, в найкращому випадку – вибіркового бачення, а найчастіше – до замовчування. На початку XX сторіччя навіть такі метри історичної науки та культурно-політичної думки, як Михайло Грушевський та Сергій Єфремов, не були ще в змозі сприймати Куліша беззастережно й цілісно. Про популярніші спроби осмислення Куліша – з типовим використанням криптонародницьких топосів-ярликів „гарячого" чи „провіяного", парадигми такого чи іншого „зрадництва"– годі казати. Хоч говорити варто: рецепція Куліша, якою б вона не була – неґативною і популістською (що передбачав і свідомо провокував сам письменник), – є частиною історії української культури.

Своєрідним „об'єктивним корелятом" тих труднощів, що їх українська думка мала з засвоєнням Кулішевої спадщини, були періодичні (переважно незавершені) спроби видати зібрання його творів. На перешкоді до їх здійснення ставали не лише іманентні складності, багатогранність та поліфонічність Кулішевого доробку, а й пертурбації історії, що переривали процес необхідного інтелектуального зосередження і осмислення письменницької спадщини. Найуспішнішим було раннє львівське видання „Руської письменности", яке у 1910-ті роки представило україномовні твори Куліша в шести томах. З запланованого 20-томного видання за редакції Івана Каманіна у 1900–1910-ті роки вийшло лише п'ять томів.

Знаменним є те, що на наступному етапі, під час загального культуротворчого піднесення 1920-их років, саме постать і творчість Куліша привертала чи не найбільшу увагу чільних представників того, потім розстріляного, відродження: інтуїтивно і програмово вони відчували, що власне Куліш є центральною проблемою у становленні української ідентичности, у

національному русі XIX сторіччя, і що власне ця проблемність робить його і цей рух такими цікавими. Словами Миколи Хвильового: „Що ж до науки, до політики й культури в широкому розумінні слова, то тут більшого за Куліша я не бачу. Здається, тільки він один маячить світлою плямою з темного минулого. Тільки його можна вважати за справжнього европейця, за ту людину, яка наблизилась до типу західнього інтеліґента [...]".

Проте, з запланованого ВУАН багатотомного видання творів Куліша на початку 30-их років появилося тільки декілька томів. Перервала його, як і багато інших починів мо-

(Закінчення на стор. 21)

Чисто сердечна лірика Олександра Олеся

Відомий в діяспорних колах громадський діяч і давній автор „Свободи" Роман Ричок був у близьких стосунках з Василем Баркою, зокрема в останні роки життя видатного письменника, заопікувався ним, дбав про впорядкування особистого архіву В. Барки, в якому є ще чимало невідомих нашому читачеві речей. Одна з них – стаття про творчість Олександра Олеся, написана до 40-річчя з дня смерти поета. Р. Ричок надіслав її до редакції „Свободи". Друкуючи її, ми, певна річ, зберігаємо мову письменника, адже її оригінальність, свіжість, були притаманні всій літературній творчості Василя Барки.

Сфера поезії, що має тепер столицю, населену переважно майстрами невеликого вірша, терпить рішучі зміни: поруйнувалися міські двірці, по селах позавалювались палати, а натомість виростали всюди котеджі в новочасному стилі.

Якщо в попередні століття поезія висходила все на нові ступені, виробляючи монументальні образні форми для нововиявлених сторін духовної природи людства, то на межі XIX–XX віків їй довелося дуже модернізувати попередні здобутки, щоб підготуватись до труднішого і нижчого всесвітнього циклу: призгодження естетики і відкритих сторін сутої духовности – до зверхскладности новочасного життя в кругах „світу цього". Поезія, вже як донька цивілізації, подекуди заговорила надзвичайно вишуканими, найінтимнішими словами і навіть для грізного гніву знайшла добірні вирази. Одним із популярних служників її в цей час „естетизуючого розвитку", збагачення новочасними змислами та окрасами був Олександер Олесь.

В лірики своя атмосфера, її проймають особливі висвіти, дають їй ясність і тепло, походячи від глибоко-особистого патосу – патосу знання чи політичних змагань, чи любови, чи віри, чи милування на природу; походячи від просвітлого і пристрасного чуття, без якого немає мистецтва.

Коли Олесь став на літературній арені, тоді серед української людности, особливо її передової інтелігенції, пробуджувалася свідомість свого історичного права і мети. Супротивницею перед очима стояла коронована тиранія, що гнобила соціяльно і національно; тому прагнення до національного визволення підносило його вісника до яскравих висот одвічної справедливости. В окремих віршах О. Олеся пашіє, як струмок лави з кратера, гнів на егоїзм вельможних.

Бадьорі настрої пролунали в ліриці – по довгій порі дожидання громадської весни. Але закорінена влада всіх давніх смутків і віщування художнього інстинкту про тяжкі терпіння в майбутньому спричинили суперечливість самого душевного стану. Скорб приєдналася до захвату.

З журбою радість обнялась...
в сльозах, як жемчугах, мій сміх.

Звідси – назва першої збірки Олеся („З журбою радість обнялась"; 1907); в образному заголовку і в змісті двома невловимо легкими постатями, що піднімаються над звичайними образами тодішнього віршовництва і наближаються до алегорій, означився почуттєвий конфлікт в особистості і загальний, складний настрій на бурхливій середині 1900-их років.

За наступного тяжкого десятиліття, заповненого в духовному житті то містичними шуканнями і зневірою, то передчуттями катастрофічних змін і рішучими поривами, О. Олесь голосно, як і раніше, висловлює справедливі сподівання широких шарів, зокрема – серединної інтелігенції. Підземні удари перед подіями, що їх сучасник Олеся, поет виключної моральної і художньої величі, О. Блок попереду називав небаченими перемінами і нечуваними заколотами, від надходу яких рватимуться синьожили і межі, – ті дужі удари відгукуються в віршах Олеся. Мовби в дзеркалі, відбиваються хвилі перед бурею. Якщо перша збірка, щойно названа, полонила лірикою біди і щастя, пробуджуючи чуття спорідненості з рідним краєм і даючи радість від мистецького відтворення дорогих вражень, то збірка друга, „Поезії" – 1909, – і декотрі пізніші вірші, з повтореннями в звичній поетиці, справляли вплив переважно громадянськими мотивами: жаданням волі і готовністю до наступу.

Зв'язок і суперечність між долею всього українства і людської окремиці висвітлено в ліричній п'єсі „По дорозі в казку" (1910). В дусі тодішнього часу, коли інтелігенція стояла між двома цілковито протилежними моральними вченнями, толстовським і ніцшеанським, Олесь змальовує надзвичайну особистість. Вона поривається в світ вічних ідей і марно покликає туди ж загал, відданий своїм поточним інтересам, – звідси трагічний зміст п'єси.

Перед самим автором простилалася творча стежка в казку: супроти обставин. Надхненний виголос на Парнасі і медична практика, мрія і щоденність, парадоксально сполучаючись, наочно протистанули одна одній – для біографії лірика і ветеринара.

В мандрах уяви на чародійні верхів'я він піднесено славословить Гуцульщину, де можна вірити в існування мавок, чугайстра та інших небуденних істот. Одухотворені сили природи і їхні стосунки з людьми, в широкому циклі віршів („На зелених горах", 1917) відсвічуються картиною, повною життєвого шуму і мелянхолійної поезії. „На зелених горах" – низка віршованих етюдів, викликаних свіжими враженнями від Гуцульщини: її поет називає „країною див" і „зеленою казкою серед гір".

Гудучий Черемош, смереки, мітологічні з'яви, образ легеня і гуцулки, сільські свята, труд, звуки трембіт, а серед усього – тяжка драма народна.

Лірична п'єса останнього часу, сон-казка „Ніч на полонині", (надрукована 1944 р.), повторює тему з гірського життя в іншому світлі: тут розкрилася трагедія юнацтва, що її причину тодішні автори символічних п'єс вбачали в

(Закінчення на стор. 26)

Наближаючись...

(Закінчення зі стор. 19)

дерної української нації та культури, довга ніч сталінізму і дозрілого совєтизму. Куліша, як і чимало інших письменників і явищ з української історії, було попросту викреслено з загального канону культури. Одну з центральних постатей української культурі відсунули на маргінес.

Не подолали цих браків і зусилля еміґрації, хоч вийшли там Кулішеві „Вибрані листи, українською мовою писані" (у виданні УВАН) і одна науково-популярна англомовна біографія. Задум нового видання Кулішевої спадщини, що його з подання автора цих рядків обговорювали в Гарвардському університеті в середині 1980-их років, залишився нездійсненим. Скрізь на перешкоді стояли маштабні проблеми важкої, багатоплянової джерелознавчої праці та різнобічно обдарованих наукових кадрів. І ясна річ, волі й наукової візії.

В Україні процес подолання совєтського табуювання Куліша розпочався під час „відлиги" кінця 1960-их років і продовжився вже в роки перебудови і незалежности (двотомники видавництва „Дніпро" та „Наукова думка"). Не було зреалізовано пляни 10-томного популярного видання, роботу над яким розпочали на початку 1990-их років працівники академічного Інституту літератури. Але те, що було так потрібно і необхідно, – повне, на академічному рівні коментоване видання Кулішевого доробку – насправді і не плянувалося. В тому була своя закономірність – об'єктивна неспроможність незреформованого літературознавчого істеблішменту, передусім брак волі і візії. Бо Куліш – це і є згущення джерелознавчих, історіографічних і понятєвих проблем новітньої україністики – і шаблони та навики соцреалістичного канону не стануть тут у пригоді.

Беручи на себе виклик видати повного Куліша, Інститут Критики усвідомлює вагу та відповідальність цього заходу. Видання розраховане на довшу мету – волюнтаристськими закликами і темпами його не здійснити. Але мірою довгоплянового завершення воно має бути якомога повнішим, підготованим на належному текстологічному рівні і професійно прокоментованим. Тим-то оголошення цього видання починається не від проголошення пляну, а від першого тому, що містить листи 1841–1850 років. Подальші томи, в кількох серіях (художні твори, переклади, наукові та публіцистичні праці, листи тощо) появлятимуться в міру їх опрацювання.

Інститут Критики і редакційна колеґія Повного зібрання творів Пантелеймона Куліша глибоко вдячна Українському науковому інститутові Гарвардського університету за фінансову підтримку цього і декількох наступних томів, праця над якими триває. Проте маштабність цього проєкту вимагатиме поважної дальшої підтримки від української громадськости, на що ми щиро надіємося.

До уваги читачів і книголюбів

Пантелеймон Куліш. Повне зібрання творів. Листи, Том І, 1841–1850

„Що ж до науки, до політики й культури в широкому розумінні слова, то тут більшого за Куліша я не бачу. Здається, тільки він один маячить світлою плямою з темного минулого. Тільки його можна вважати за справжнього европейця, за ту людину, яка наблизилась до типу західнього інтеліґента". „Куліш – найтрагічніша постать в історії української інтеліґенції – перше (в добі Відродження) напруження національного інтелекту". Так в одній тональності промовисто і сильно характеризувати Микола Хвильовий і Євген Маланюк постать Пантелеймона Куліша.

Видати більш чи менш повного Куліша намагалися тричі. Першу спробу здійснила Кулішева дружина Ганна Барвінок. Київське видання „Сочинений и писем П. А. Кулиша" за редакції Івана Каманіна мало складатися з 20 томів, у 1908–1910 роках з'явилося перших п'ять, але 1911 року Ганна Барвінок померла, і видання припинилося. У той самий час львівська „Просвіта" заходами Юліяна Романчука видала шість томів „Творів Пантелеймона Куліша". Наприкінці двадцятих років опублікувати художні твори письменника у 25 томах пробував Інститут Тараса Шевченка; до 1931 року вийшло всього три томи. Нині „Критика" розпочала видання повного Куліша, яка має нараховувати 36 томів і складатися з семи серій: „Художні твори", „Переклади та переспіви", „Наукові праці. Публіцистика", „Щоденник. Подорожні нариси. Спогади", „Листи", „Мистецька спадщина", „Varia".

До першого тому ввійшли листи 1841–1850-их років. Серед Кулішевих кореспондентів цього періоду – Осип Бодянський, Вацлав Ганка, Міхал Ґрабовський, Григорій Квітка (Основ'яненко), Микола Костомаров, Михайло Максимович, Опанас Маркович, Петро Плєтньов, Ізмаїл Срезнєвський, Тарас Шевченко, дружина Олександра (з Білозерських), її брати Василь та Віктор і сестра Надія та інші. Упорядник Олесь Федорук зібрав усі відомі листи письменника та до нього (в цьому томі їх відповідно 302 і 41), третину з них опубліковано вперше; частину текстів підготувала петербурзька дослідниця Наталія Хохлова. Тексти подано за автографами, якщо вони збереглися – за копіями або авторитетними виданнями. Задля цього опрацьовано архівні фонди Києва, Чернігова, Москви, Санкт-Петербурґу, Кракова. Листи супроводжує детальний науковий коментар, довідковий апарат складають покажчики – іменний, анотований, географічний, альманахів, збірників, періодичних і продовжуваних видань.

Видання появилося в рамках науково-видавничої програми Інституту Критики „Відкритий архів" завдяки фінансовій підтримці Українського наукового інституту Гарвардського університету.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Джеймс Ґайлс грає музику Моцарта

НЮ-ЙОРК. – 1 квітня піяніст Джеймс Ґайлс (James Giles) представив в Українському Інституті Америки (УІА) свій проєкт святкування 250-ої річниці з дня народження Моцарта, що мало місце 27 січня. До вибору програми Д. Ґайлс пішов за вказівкою директора МАТІ Микола Сука і виконав „Велику сонату Ас дур на чотири руки" Моцартового учня Йогана Непомука Гумеля (1778–1837 рр.). Сонату на чотири руки, як жанр, впровадив у музичну літературу Моцарт в 1765 році.

Джеймс Ґайлс, що був головним виконавцем програми, брав участь у всіх точках. А до виконання „Сонати Гумеля" долучилася його дружина – піяністка Севґі. Гра цих артистів відзначалася перлистою технікою, прозорістю музичної тканини та віртуозним розмахом.

У виконанні „Квінтету для фортепіяно і духових" Моцарта в транскрипції Карла Черни для фортепіянового квартету взяли участь, крім піяніста, скрипачка Джулі Розенфельд, альтист Борис Девятов і челістка Ванда Ґловацька. Варто додати, що оригінальний „Квінтет Ес дур" вперше виконаний 222 роки тому, 1 квітня 1784 р. Сам композитор грав партію фортепіяно у серії своїх академічних концертів в Бурґтеатрі у Відні. В листі до свого батька Моцарт писав: „Квінтет, який я закінчив 30 березня і вперше виконав 1 квітня, вважаю найкращим твором, що я написав. Моїм бажанням було б, щоб Ти міг його почути, як чудесно він був виконаний".

В УІА прозвучав „Фортепіяновий квартет Ес дур", виконаний з палкою інтенсивністю, як пристало цій героїчній тонації. В другій частині концерту Д. Ґайлс присвятив увагу головній галузі творчости Моцарта – фортепіяновому концертові. Це був логічний засіб представити композитора в любому йому жанрі.

Моцарт, як жоден інший композитор другої половини XVIII століття, займався цим жанром і створив 27 концертів. Джеймс Ґайлс виконав „Ес дур концерт ч. 9" цим разом в транскрипції італійського композитора Феручо Бусоні (1866–1924) для фортепіяно-соло. А далі прозвучав „Фортепіяновий концерт А-дур" в авторській транскрипції для струнного квартету. Тонація А-дур цікава тому, що дуже часто Моцарт вибирав її для твору, який мав асоціяцію звабленння. Цей концерт – неначе рід досконалого подружжя – між фортепіяном та струнним квартетом.

До виконання твору скрипачка Соломія Івахів, яка дуже добре включилася в струнну групу Розенфельд, Дев'ятова і Ґловацької. Піяніст і струнний квартет звучали досконало у формі і стилі.

Богдан Марків

Творчість наших читачів

Я вже немолода людина, сиджу і читаю „Свободу" від „дошки до дошки". Це вже роблю 50 літ. Посилаю два вірші, написані простенькими словами, але болем душі, що ще досі ми нічого не навчились...

Катря Гуцал–Зоряна,

Самі про себе

През незгоду всі пропали
Самі себе звоювали.
Іван Мазепа

Що ми ще існуєм, як нація,
як люди?
Скільки ж то століть
в неволі нам буде?
Скільки чварів-сварів,
зігнутих хребтів?
Тільки ж на устах –
переможний спів!
Співом ми здолали
зігнуті хребти,
Спів нам помагав
неволю нести...
Здолали ми різне... Місто і село
На коліна впало,
з колін піднеслось,
Голодом морили,
морозом давили
Сибіри нужденні,
люті Чорнобилі.
Незгода, незгода в нас,
в новій Державі.
Пізнаймо, хто ворог
і в чому ми праві...
Які ми прекрасні,
які ми ласкаві!
Кочубеїв кодло викинем
з Держави!
Скільки ж то століть
в неволі нам буде?
Час тепер для нас!
Схаменіться, люди!

Чому ми є бідні

Ой, Боже, мій Боже
Які ми є бідні.
Чому нас караєш?
Чому ми негідні?
Народна приказка

Не тому ми бідні,
Що ми є негідні –
Нам доля судила
Найкращу землю,
Землю чорнозему
І море, і сіль...
Цей „шпихлір" Европи –
Тепер „Чорний біль"
Нас було б удвічі –
Сотня мільйонів,
Не були б по світі
Розсипані скрізь.
Ми були б красою,
Мудрістю Европи
Ми були б багаті
Як ще ніхто доти...
Ми були б, ми були б...
Що ж нам заважає
Стати тепер тими,
Що прагнемо ми?
Сорок різних партій
Нашу єдність крає...
Не Бог нас карає,
Винні ми самі!

НОВІ ВИДАННЯ

„Історія польсько-українських конфліктів”

За сприяння Дослідної фундації ім. О. Ольжича в США, видавництво ім. О. Теліги закінчило видавати тритомник монументальної праці д-ра Миколи Сивіцького „Історія польсько-українських конфліктів”. Цей тритомник – це спроба комплексного огляду взаємин двох сусідніх народів, яких судилося жити повністю або частинами в одній державі понад шість віків, упродовж XIV–XX століть.

У першій книзі цієї праці автор висвітлює історію польсько-українських конфліктів від 1340 до 1939 років, спричинених спочатку експансією „Першої Речі Посполитої” на українські землі, а опісля репресіями „Другої Речі Посполитої”проти українського населення в межах поверсальської Польщі. Ця політика польського уряду, завданням якої було „ліквідувати” українське питання в межах Польщі, є злочином міжнародного маштабу. Численні розсекречені польські документи, які є вміщені в цій книзі, яскраво ілюструють цю ганебну політику Польщі.

Друга книга тритомника присвячена подіям від вересневої поразки в 1939 році до середини 1944 року. Цей короткий, але надзвичайно бурхливий період представлено документами польського еміґраційного уряду, які були передані до Лондону на зберігання, і які стали доступні для дослідників, лише коли минув період їхньої засекречености. Це доповіді, репортажі, повідомлення, директиви, ухвали, інформація про настрої білорусів, поляків, українців, євреїв, відозви АК (Армія Крайова), ОУН, УПА тощо. З тих документів можна дізнатись про тогочасні події, стосунки, наміри польського еміґраційного уряду у сфері національної політики.

Третій том цієї праці появився, на жаль, вже після смерти її автора, д-ра Миколи Сивіцького, який відійшов у вічність восени минулого року. В цьому томі автор у хронологічній послідовності зібрав і упорядкував документи про події в Закерзонні в 1940-их роках. Тут документально показано, хто був винний за акцію „Вісла”, за винищення українського населення цього реґіону. Автор звинувачує за цей злочин в одинаковій мірі, як еміґраційний польський уряд, який цей злочин плянував, так і комуністичний уряд Польщі, який ці пляни провів у життя.

За появу цієї цінної праці треба бути вдячним Ярославі Барусевич, яка своїм щедрим даром уможливила переклад текстів з польської на українську мову та видання цього тритомника. Кожна книжка має біля 350 сторінок. Її можна замовляти, звертаючись до: Olzhych Research Foundation, Inc. c/o W. Litynsky; 1229 Spring Ave. Wynantskill, NY 12198. Ціна трьох томів, включно з коштами пересилки – 60 дол. Ціна одного тому –25 дол.

Михайло Герець

Тема – благодійна діяльність КДУ

Альманах „Добро долає відстань” розповідає про благодійну діяльність Комітету допомоги Україні (КДУ) Центрального Ню-Джерзі. Вболіваючи за долю незахищених дітей і старших осіб в Україні, Комітет від 1990 до 1998 року вислав 675 пакунків в Україну до сиротинців, жіночих, студентських і молодіжних організацій, до Українського культурного товариства в Мурманську, до Школи бойового козацького мистецтва „Спас” в Запоріжжі.

Комітет влаштував 14 концертів на честь Днів Незалежности України і 12 карнавальних забав, дохід з яких вповні був призначений на допомогу Україні, купував комп'ютери, медичне приладдя для фундації „Україна – дітям”, допомагав виданню журналу „Джерело” (редактор О. Андрійчук). Члени Комітету приймали в себе Олександра Скипальського, голову Спілки офіцерів України, який діяльно сприяв Помаранчевій революції.

Демократичні та волелюбні традиції і любов до України тих людей, яких зібрав і поєднав КДУ Центрального Ню-Джерзі, допомогли в пробудженню нації, яка здійснила Помаранчеву революцію. Завданням Комітету була цілеспрямована допомога найбільш русифікованим реґіонам і областям України. Очолювали управу Комітету від 1990 до 1998 року Дам'ян Геча, а від 1998 до 2005 року – Михайло Шульга.

Дам'ян Ґеча

Юрієві Пастернакові – Многая, Многая Літа!

4-го квітня 2006 р. сповнилося 90 років нашому заслуженому та загально любленому громадянинові Юрієві Пастернакові. В сьогоднішніх часах, люди частіше доживають так гарного віку, але у випадку Юрія, це щось особливе.

Будучи молодим юнаком, українським патріотом, в 1942 році він був два рази невинно арештований німецькою владою. Після допитів і тортур у в'язниці в Коломиї, Юрій був вивезений до німецьких концентраційних таборів, почавши від жорстокого Авшвіцу. Отже, протягом 19-місячного терпіння в жахливих обставинах п'яти концтаборів, кожен день міг бути для Юрія його останнім. Та Господь мав цю молоду людину в своїй опіці. За словами Юрія: „Тільки молитви, щоб Бог не відібрав цю останню крихту надії на свободу, якою я жив, дозволили мені пережити цей страшний час".

На знімці: ювілят Юрій Пастернак з дружиною Олею, сином Юрієм, мол., та донею Христиною.

Скінчилася Друга світова війна. Забрало чимало часу, щоб Юрій прийшов до здоров'я. Як багато українських емігрантів цієї війни, так і Юрій Пастернак не вернувся в Україну, до своїх улюблених Карпат, а в 1949 році імігрував до США. В 1963 році Юрій одружився з Олею Ляхович. Згодом народився їм син Юрій, мол., а відтак і доня Христя. Доля знову пощастила. Завдяки своїй тяжкій праці, родичі живуть на вигідній емеритурі, а діти виросли та вивчилися на добрих американських громадян українського кореня.

Панство Пастернаки впродовж довгого літа перебувають на своїй відпочинковій оселі у Лейк Джордж, Н.Й., яку провадить син Юрій. Більшу частину року проживають у Норт Порті. Тут, Оля Пастернак уділяється в українській громаді, співає в церковному хорі та є одною з солісток. Але, як вірна, дбаюча подруга життя, багато часу вона присвячує своєму чоловікові. Пастернаків можна бачити разом на майже всіх імпрезах, а біля Олі є завжди Юрко.

Протягом довгих років Юрій Пастернак носився з задумом поділитися з цілим світом, не тільки своїми жахливими пережиттями молодих літ, але й описати про терпіння і недолю інших в'язнів різних національностей, релігій та політичних переконань. Які були їхні відносини між собою, та відносини супроти своїх катів у тих страшних обставинах? Його наміром було, хоча з власного досвіду і особистої точки зору довести до відома загалу те, що ділось в німецьких концентраційних таборах Другої світової війни. Врешті, в 2002 році вийшла книжка тих спиминів Юрія Пастернака під заголовком „Крізь комин на волю". Відтак, у 2006 році вийшов переклад цієї книжки на англійську мову п.з. "Сурвайвор". Свою книжку Юрій присвячує друзям та іншим нещасним в'язням, яким доля не судила подолати і пережити жахіття німецьких концтаборів.

Відзначення цього особливого дня народин Юрія Пастернака почалося ранком 4 квітня з участю родини, приятелів та знайомих в українській католицькій церкві Входу в Храм Пресвятої Богородиці у Норт Порті. Місцевий парох, о. Северин Ковалишин, відправив Службу Божу з подякою за опіку та всі ласки, якими Господь наділив ювілята, та за здоров'я і Боже Благословення на будуче. Коротка проповідь о. Северина була, як звичайно, сердечна та влучна.

Вечором відбулося ювілейне прийняття в елегантному клюбі Бока Роял у містечку Енгельвуд. Про це подбала дружина Оля та діти. Запрошена була родина та, мабуть, усі приятелі і знайомі. Від родини привітав усіх присутніх син, молодий Юрій Пастернак. Тоді він попросив о. Ковалишина о молитву і благословення їжі. Пан Мирон Радзикевич сказав коротке вступне слово, та підняв перший тост за здоров'я і многії літа ювілята. Дуже сердечні та зворушуючі були слова пані Іванки Головатої. Вона, мабуть, найкраще розуміла почуття ювілята, бо сама рівнож пережила ув'язнення в німецькому концентраційному таборі. Слідували численні многоліття при шампанському та десерових тортах, приготованих приятельками Олі. Усі грошеві дари ювілят призначив на кошти будови парафіяльного дому при вище згаданій церкві. Слід згадати, що дім цей, уже майже скінчений, у великій мірі завдячується жертвенності української громади в Норт Порті.

Під кінець вечора ювілят дякував усім, зокрема, маючи пару теплих слів для кожного. Глянувши в його лагідні очі, погідне та життєрадісне обличчя з легкою усмішкою, тяжко повірити, як багато цей, ще кремезний, мужчина пережив. А йому ж вже стукнула дев'ятдесятка. Цікаво було спостерігати, коли не один з мужчин аж присів від устиску руки цього „молодика". Хоча жартівливо, та з переконанням ювілят заповів: „Приміщення вже замовлене і робиться всі заходи, щоб гідно відзначити моє 100-річчя. Розуміється, всі присутні є прошені".

Дорогий Юрцю, з Твоєю вірою, вдачею та поглядом на життя, все є можливе. Дай Боже, щоб усі Твої бажання сповнилися.

МНОГАЯ, МНОГАЯ ТОБІ ЛІТА!

Зенон Шпон, Норт Порт, Фльорида

Василь Барка...

(Закінчення зі стор. 20)

вічному протиріччі між буднями і сферою надзвичайного.

Витримано єдиний ліричний тон, лагідний, як подих місячного вечора; місцями – сільська пісня, супроводжена грою на флоярі.

В книжці „Чужиною" (Відень, 1919) поет, що завжди настроював ліру на народний лад, смуткує в чужих містах, далеко від свого краю. Вибухи гніву та гіркота образи, іронія з приводу буднів, „куртуазні" признання, самотність і туга: глибинна, невигойна туга, – ось коло, в якому замкнена більшість віршів. Один з них (білі терцети, V.), написаний від спраглого серця і по вінця повний жадоби життя.

В життьових іспитах, піднесеннях і підупадах передреволюційних літ, а особливо – в блуканнях останнього періоду, журба і радість, нероздільно споріднені на початку творчого шляху, розлучилися; перша, вийшовши наперед, закрила другу своєю високою тінню.

О. Олесь – лірик в точному значенні слова; зовнішній світ, суспільство і природа, віддзеркалюються зміненими: через спектри суб'єктивности і пересвітленні в символічних відобразах. Якийсь досліджений важливий досвід, що його людський дух добуває за довгий час, повинен підсумуватися в яскравій і легкій для засвоєння формі: в поезії. Вона відроджує в незвичайних, підпорядкованих золотим правилам, вибірках та згущеннях – єство життя, його чуттєву суть. Зіставляються дві дійсності: перша з'явлена нашому зорові; друга – та, що в витворах мистецького хисту, відсвічуючи її, дає їй одухотворений образ. Тому в поезії можуть бути, з погляду першої дійсности, речі нереальні, штучні, дивовижні, і разом з тим – якраз правдиві, справжні: як вирази властивостей її життя, неприступні для фізичного зору.

...Вишиває осінь по канві зеленій
Золоті квітки...
Срібні акорди...
І забилося серце в огні золотім...

Поезія цих висловів Олеся зостанеться запечатаною, коли сприймемо їх просто як умовну і вибагливу поміту явища. Треба повірити поезії: тільки тоді в ній відкривається друга дійсність. Наперед виступить досі прихована від наших поглядів, призвичаєвих до щоденности, – миліша дійсність: багата духовністю.

О. Олесь намагався пробуджувати, хоч і на небагатьох струнах ліри і з частими повтореннями співзвуч, щирі чуття, щоб відтворювати, через їх навів, вищу реальність. На свій час його лірика була відважно-новаторською, в українському символізмі і справила плідний вплив на молодшу ґенерацію поетів, зокрема – на Павла Тичину. Часом помітно навіть дослівні сліди або зближені образи. Олесь, вірш „Хвиля" (1904 р.): „Гасне день, злітає вітер...". Тичина, вірш „Там тополі" (1916 р.). Олесь, вірш „Хвиля":

„Вечір...
Кута землю в темні шати
і тумани розстила".

Тичина, цикл мініятюр „Пастелі", III (1917 р.):

„Навшпиньках
Підійшов вечір...
Прослав на травах тумани".

Між двома авторами пролягає смуга другої модернізуючої обнови українського поетичного слова, – з неповторним чудом Тичининої лірики: в його перший, „клясичний" період, 1914–1924 років.

Давно помічено, що певні, ті ж самісінькі, чуття у різних народів мають якісь відмінні тони: від особливостей національної вдачі. В ліриці Олеся позначалися декотрі забарвлення, відтінки, риси – відмітні для почуттєвої сфери українства, особливо з його середнього стану, переважно міського. Тут – душевність, м'якгкість, витончений і милий ліризм, хоч іноді також поверхова сантиментальність і трафаретність поетики при численних повторах, на обмеженості образного статку, але ж при тому – глибока сердечність і просвітлена символіка. Жваві порухи почуття прибирають в його ліпших віршах ґраціозну форму з узорними прикрасами. Він рідко користується в метафорах широкими блискавками, що прорізують морок невідомого нашому серцю. Його уявлення – над самою ареною земного життя: в простих лініях творять ділянки поетичного.

Хвилі ліричного настрою, ідучи в приємному і легкому ладу, на деякий час захоплюють нас. На серці виринають: спогад, малюнок, чуттєвий образ – багаті на ніжні відгомони. Слабші ж вірші Олеся часом навіть банальні повтореннями, легко забуваються.

Знавець найприродніших вібрацій чуття, О. Олесь мав самостійно винайдений і вдосконалений, часом до найгарніших звучань, інструмент лірики. На одних струнах поставали грозово-гнівні, пекучі звучання, а на других – ласкаві, іноді екстатичні виспіви серця, що підкорялось коханню.

Він добирав для почуття ясні форми звучного і мальовничого вислову, знайшовши в українській мові нові на той час ліричні поклади.

Василь Барка

НА ДОЗВІЛЛІ

Знайдіть знайомі слова!

17 березня у „Свободі" було вміщено загадку „Знайдіть знайомі слова!", у якій пропонувалося закреслити ті літери, які утворюють слова *„Свобода", Союзівка, конвенція, Київ, відділ, Барка, Качарай, Парсипані, США*. Ці слова спершу треба було відгадати за поданими їх значеннями.

Першою надіслала правильну відповідь **Олена-Леся Гой** з Ню-Йорку. Вгадали слова також **Джесіка Бойко** з Менвілу, Н. Дж., **Тамара Цісельська** з Гантеру, Н. Й., **Юрій Гаєцький** з Річмонд Гилу, Н. Й., **Ігор Телепко** з Парсипані, Н. Дж., **Роман Білевич** з Ірвінґтону, Н. Дж., **Олександра Олійник** з Кротону, Н. Й., **Ярослава Кукіль** з Гартфорду, Кон., **Андрій Дем'янчук** з Норт Роялтону, Огайо, **Орися Довганик** з Ґленмору, Па., **Волтер Потежний** з Ню-Провіденсу, Н. Дж., **Микола Василик** з Норт Порту, Фла., **Микола Лаврін** з Стірлінґ Гайтсу, Миш., **Марія Коновал** з Арлінґтон Гайтсу, Іл., **Володимир Леськів** з Вінніпеґу, **М. Стефанів** з Едмонтону, **Люба Загайкевич** з Порт Джервісу, Н. Й., **Ірина Паар** з Канади, **Ярослав Матлаґа** з Фльориди.

Неповні відповіді прислали **Ярослава Кохман** з Томс Ріверу, Н. Дж. і **Богдан Марків** з Вудбріджу, Кон. Усім дякуємо!

Добірка книжок з книгарні „Свободи" жеребкуванням дісталася **Володимирові Леськову** з Вініпегу, Канада.

А Б Б Г Д Л М С Е Ж І К Л
С С О П А К У О І П Н О К
В О О А К А К Ю Т К В Т О
О П Е Р П Ч Л З О Ґ Е Г Б
Б Ж І С Є А О І Є О Н К О
О Д А И Т Р Д В Л Т Ц Л П
П І О П Б А Р К А Й І Я З
А О Е А І Й І А О Л С Ш А
О С О Н З Т С Т К О К П Г К У
К О І І С А Ч А Ц Ю Н П В І
К И Ї В І О О В І Д Д І Л Ї

ФІЛАТЕЛІЯ

До 100-річчя Олега Антонова

Лютий 2006 р. Марка України на честь Олега Антонова

7 лютого виповнилося 100 років з дня народження Олега Антонова – видатного українського авіоконструктора. Заснований ним в 1946 році авіяційний науково-технічний комплекс є нині одним з провідних вітчизняних центрів новітніх технологій. За 60 років його існування було створено 20 оригінальних типів літаків і понад 100 їх модифікацій.

Серед найвідоміших – довгожитель вітчизняного авіобудування багатоцільовий транспортний літак Ан-2, перший політ якого відбувся 31 серпня 1947 р., а серійне будівництво розпочато в 1949 р. Ан-2 залишається одним з наймасовіших і найдовговічніших літаків у світі, серійний випуск якого продовжується. Його надійність відома далеко за межами України, адже експортувався він в 23 країни світу.

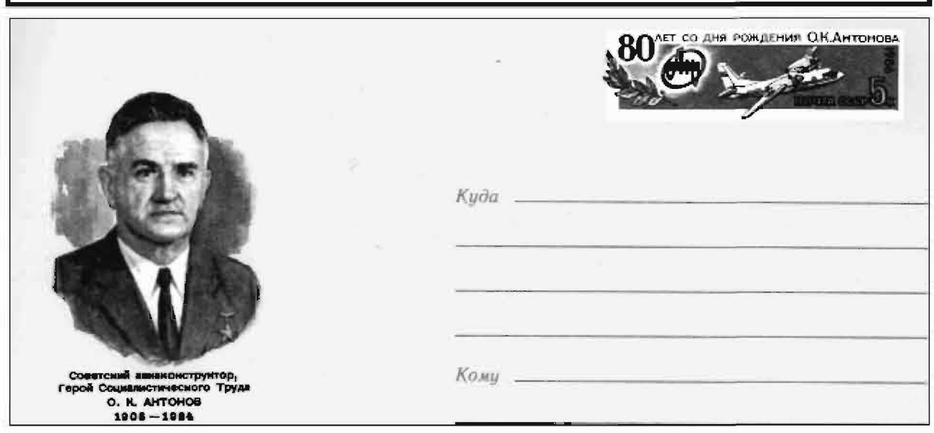
Світову славу Олегові Антонову приніс транспортний літак великої вантажності Ан-124 „Руслан" – представник нового покоління широкофюзеляжних літаків, створений в 1982 році. На ньому було встановлено чимало світових рекордів вантажопідйомности.

Особливою гордістю українського літакобудування є Ан-225 „Мрія" – широкофюзеляжний надвеликої вантажности транспортний літак, створений в 1988 році. Він призначений для перевезення до будь-якої точки земної кулі великогабаритних довгомірних вантажів, розташованих всередині фюзеляжу або на зовнішньому підвішуванні (транспортував навіть космічний човник „Буран").

До складу АНТК ім. О. Антонова входить і авіозавод у Харкові, де випускаються різні модифікації „Анів", серед яких – літак нового покоління Ан-140, призначений для перевезення пасажирів або шести тонн вантажу, котрий вийшов на авіолінії в 2002 році. Географія виробництва АНТК ім. О. Антонова (підприємства в Києві, Харкові, Ташкенті, Іркутську, Ульяновську, Улан-Уде, Арсеньєві, Новосибірську, Омську, в Польщі та Китаї) недавно розширилася й Іраном, де складають український літак під назвою „Іран-140". Співпраці українських і іранських літакобудівників був присвячений спільний випуск марок України і Ірану, який вийшов наприкінці 2004 року.

До сторіччя від дня народження О. Антонова українська пошта випустила художню поштову марку (худ. Василь Василенко).

Олександер Жарівський,
голова Львівського обласного товариства філателістів

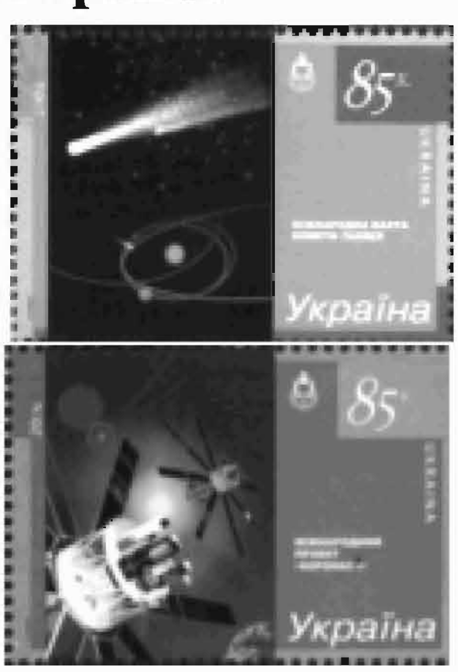

Вгорі: поштовий конверт СССР до 80-річчя О. Антонова, нижче – повністки з штемпелем першого дня обігу спільного випуску марок Україна – Іран.

Космічні марки України

12 квітня видавництво „Марка України" продовжило серію „Україна - космічна держава". Нові мініятюри „Міжнародний проєкт „Коронас-І" та „Зварювання в космосі" створив Василь Василенко.

ПОДОРОЖІ

„Уламок слави серед цих полів”

Село Лідихів на Крем'янеччині має свою праісторію як поселення, свідками якого є знайдені тут кам'яні знаряддя праці – ножі, сокири, прасельниці, бронзові прикраси, вироби з заліза. Розташоване найраніше городище над берегом річки Слонівки, яка витікала з джерел з урочища Вовче, а нині тече з джерел в самому Лідихові.

Вже в XII–XIII ст. це городище в теперішньому урочищі Сорокова гора була добре укріплене земляними валами з дубовими частоколами на них. Оточене з усіх сторін непрохідними лісами, було воно відносно добре захищеним поселенням, а чинник безпеки був завжди на першому місці під час міграції наших предків.

Монголо-татарська повінь 1240 змила з Волинської землі міста, містечка, замки, храми Божі, тисячі людських душ, але вже в XIV ст. Лідихів відродився як містечко ремесла і торгівлі. І хоч перша писемна згадка про Лідихів датується 1545 року, на той час воно було вже квітучим містечком, якими володіли українські шляхтичі Лідихівські, які отримали його у власність. Усі українські князі, шляхта, отримавши місто чи містечко у власність, мали від його назви і своє прізвище. Лідухівські своє отримали від Лідихова, але їх рід виводить своє походження від роду Салав.

З хроніки Мартина Бельського під 1300 роком Салави жили в околицях Києва і на історичній Волині. Ще в 1600 році цей рід жив в Руському воєводстві і в сусідніх. Король Казимир Великий за військові заслуги подарував їм Лідихів і від цього Лідихівського маєтку отримали вони нове шляхетне прізвище.

Гнєвош Лідихівський був особистим секретарем польського короля Сигізмунда Авґуста, королівським комісаром з розмежування земель руських і литовських, і за вірну службу король дав йому графський титул. З того часу рід Лідихівських іменується графським. Вже у XIV ст., як тільки Нестор Лідихівський отримав містечко у власність, розпочав бурхливу його розбудову. Виріс на старому замковищі новий мурований замок, який в своїй оборонній могутності не поступався великим містам. Містечко перетворюється на важливий центр ремесла і торгівлі, є дуже заселеним і квітучим. Король Сигизмунд Авґуст 18 лютого 1621 року на прохання графа Самуїла Лідихівського видає королівську грамоту – привілей на щорічний ярмарок в Лідихові.

В роки розбудови Лідихова його тоді ще православні власники думали і про спасіння душ вірних, тому вибудували напроти замку, на високому пагорбі, мурований храм св. Миколая, який впродовж століть був для мешканців містечка найбільшою святинею. Поруч неї – давня дерев'яна дзвіниця, побудована в народному волинському архітектурному стилі.

За переписом 1911 року, в Лідихові проживало 2059 жителів, діяла сільськогосподарська державна школа, яка готувала своїх вихованців до праці на землі новими методами та знайомила їх з найновішими тогочасними досягненнями агротехніки.

Під час Першої світової війни Лідихів дуже постраждав – будівлі були зруйновані, жителі пограбовані, а найбільші духовні цінності, які зберігались в храмі св. Миколая, були вивезені москалями на схід і пропали в кривавих буревіях революції, більшовицького перевороту і громадянської війни.

Моя подорож до Лідихова і Підкаменя принесла мені багато нових знахідок і відкриттів. Як і кожного разу при відвідинах цього прадавнього волинського містечка, нині села, з думки моєї не сходили слова Ліни Костенко з її поезії „Чигиринський колодязь”:

Козацька тверджа,
давній Чигирин,
Уламок слави серед цих полів!
Усе святе, усе неповториме,
Усе чекає невимовних слів...

Справді, колись квітуче містечко Лідихів з могутнім замком, ремеслами, торговими ярмарками нині нагадує отой уламок з минулої слави і давно чекає отих невимовних слів, щоб розповісти про свої вікові минулі і сьогоденні болі і радощі, якими наповнена ця свята земля.

Лавра УГКЦ в Підкамені

Разом з моїми учнями – студентом історичного факультету Волинського університету імені Лесі Українки Іваном Ярмусем та його старшим братом Миколою Ярмусем, випускником Волинської духовної семінарії, нині студентом Київської духовної академії УПЦ КП, вкотре оглядаємо все те, що лишилось від минулої величі і слави Лідихова.

Доходимо до замковища в урочищі Сорокова Гора. Залишки могутніх земляних валів над річкою Слонівкою, притокою Ікви, уламки каміння, цегли розсіяні понад її берегами. На превеликий жаль, ніхто не робив тут серйозних археологічних досліджень, тому замковище ховає в собі десятки нерозгаданих ще таємниць. З пам'яток сакрального мистецтва залишився лише кам'яний надмогильний хрест та дерев'яна дзвіниця з XVIII ст. Піднімаємось на неї, щоб оглянути зсередини її та дзвони, які кличуть вірних на Служби Божі. Дзвонів аж п'ять, на окремих зазначено дату „1935 рік”. Найбільший, з переліком імен жертводавців, відлитий десь в 30-х роках минулого століття.

В храмі св. Миколая не збереглось жодних предметів церковного мистецтва, лише ліворуч від царських воріт заслуговує на увагу збірна ікона „Голгофа”, проте і вона є мистецьким твором лише XX ст. Впродовж останнього минулого століття ця місцева святиня мала парафіян і вихованців з роду Ярмусів. Найяскравіші духовні особи в цьому роді – архимандрит Мілітон (Захарій Ярмусь), будівничий Богородичного монастиря на Білівських хуторах, двократний кандидат на єпископську хіротонію 1942 року УАПЦ і Української автономної церкви. Напередодні хіротонії він був отруєний аґентами з НКВД, які пильно стежили за кожним рухом архимандрита, в минулому старшини, учасника українських визвольних змагань 1917–1921 рр., випускника Волинської духовної семінарії в Крем'янці і Варшавського університету.

З цього славного роду вийшли: ієромонах Почаївської лаври Феодосій (в миру Костянтин Ярмусь), ієромонах Олександр Чучмай, отець Микола Фольозоф, широко відомі в українському православному світі на Заході о. д-р Степан Ярмусь та його син о. Андрій Ярмусь з Вініпеґу, Канада.

З Лідихова недільного серпневого ранку їдемо до Підкаменю, за 12 км на південь від села. В Підкамені отці-студити УГКЦ на чолі з о. Мефодієм Костюком піднімають з руїн величаву Лавру, яку московсько-більшовицькі окупанти довели до цілковитої руїни, використовуючи її спочатку як тюрму, а потім як машино-тракторну станцію, склади і т. д.

Нещодавно на подвір'ї Підкам'янецької Лаври оновилась давня металева скульптура Богородиці. При попередніх наших відвідинах вона була чорного кольору, нині вся – золотиста.

Оглядаємо в Підкамені давнє кладовище біля відомого Чортового каменя, де під посивілими від часу кам'яними хрестами, що в більшості по рамена вгрузли в землю, спочивають після земних доріг ченці давнього православного Печерського монастиря, які вірою і правдою служили Богові і своєму рідному народу.

Володимир Рожко,

Храм св. Миколая в Лідихові

• ПРАЦЯ •

Потрібна чесна українка, віком до 50 років, для догляду за 2 хлопчиками (6 років і півроку) і легкої домашньої праці. Праця на 6 днів із замешканням в околиці Prinston, NJ.
Тел.: (908) 782-5451

Потрібна українка для догляду за двома дітьми і легкої домашньої праці.
Тел.: (973) 884-3536 вечором

Потрібні особи до праці в Days Inn, Bridgewater, NJ, housekeeping, front desk and maintenance.
(908) 526-9500
Маркіян Гамуляк

Старша жінка потребує опік. Праця із замешканням п'ять або більше днів на тиждень. Побажане з правом водія.
Тел.: (301) 438-1203

• РІЗНЕ •

Хочу купити картини Д. Шолдра. Якщо хтось знає місце проживання мистця Д. Шолдра або його брата, прошу дзвонити на число:
1-770-888-4421. Ніна Сичинська

• НА ПРОДАЖ •

УМЕБЛЬОВАНИЙ КОДОМІНІЮМ
Норт Порт, Фла. Продається: 1999 р. Помешкання на 1-му поверсі. 2 спальні, 2 лазнички. Пішки легко зайти до парку, басейну і до крамниць. Недалеко церкви і Українського Осередку.
- $215,000 Рома (Стецьків) Лонг
- Пряме число: (941) 321-0655
- Century 21 C & L Real Estate
- Бюро: (941) 485-9222, (800) 330-1320

„СВОБОДА" запрошує до праці продавців реклями

Ви можете прислужитися громаді й українській пресі, збираючи реклямні оголошення та передплатників для „Свободи", а також продавати газету у Вашій місцевості, отримуючи при тому винагороду. За детальними інформаціями просимо звертатися до Марійки Осціславської на
тел.: **(973) 292-9800, дод. 3040**

Червона Калина

5-ий Курінь УПС

Ділимося зі всіма братчиками Загону та друзями сумною вісткою, що 23 березня 2006 р. у Львові відійшов на Вічну Ватру наш братчик

св. п.

пл. сен. РОМАН „КЕРА"

ЯРИМОВИЧ, ЧК

вже останній із засновників 2-го куреня старших пластунів в Стрию. Пережив воєнні шляхи України від Стрия до Кавказу. В 1946 р. заарештований і засуджений на 15 років каторги, а відтак повертається до Львова в 1959 р., де проживає до 94-го року життя.

Дочці Олі, синові Андрієві та рівнож їхнім родинам складаємо глибокі співчуття.

Старшина 5-го куреня УПС, „Червона Калина"

ПЛАВНЯ НЮ-ЙОРКУ 2-го КУРЕНЯ УПС „ТІ, ЩО ГРЕБЛІ РВУТЬ"

повідомляє своїх членів та широку пластову громаду Ню-Йорку

що

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА

за спокій душі

св. п. пл. сен. довір'я

ЛЮБОМИРИ ПЕЖАНСЬКОЇ

довголітньої членки та одної із засновниць куреня

будуть відправлені

в суботу, 13 травня 2006 р., о год. 9:30 ранку в церкві св. Юра в Ню-Йорку, при 30 Іст, 7-ма вул.

Володимир Болюбаш – громадський діяч, освітянин, політолог

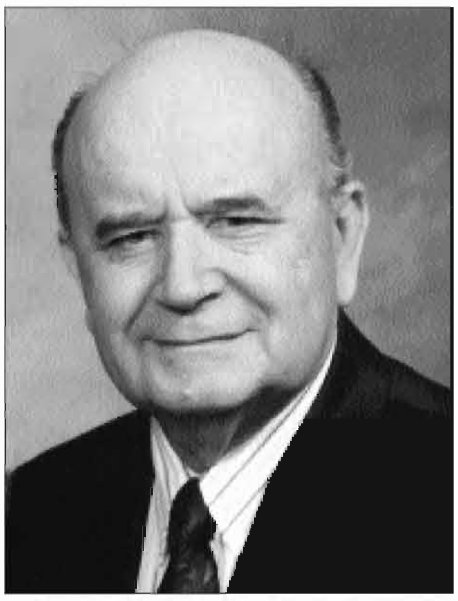
У Великодній четвер, 28 квітня 2005 р., відійшов у вічність відомий у Канаді і Україні громадський діяч, освітянин, політолог – св. п. Володимир Болюбаш. Він народився 1 вересня 1927 року в с. Ремезівцях біля Золочева. До Канади прибув 1949 року. В 1956 році заснував разом з дружиною Христиною аптекарське підприємство та керував ним протягом 15 років. Навчання в Українському Вільному Університеті завершив докторатом з антропологічної психології, прослухав курс з історії України в Гарвардському університеті, а в 1980 році закінчив філософський відділ Йоркського університету в Торонто. Він був членом Пласту, НТШ, дирекції Фундації катедри українських студій Торонтського університету, управи Клюбу українських підприємців і професіоналістів в Торонто, головою фінансової референтури УВУ в Канаді. Був одружений з Христиною Вертипорох, батько двох синів - Богдана і Романа. Був меценатом катедр українських студій в ряді університетів.

Головною подією в житті Володимира Болюбаша було постання незалежної України. Володимир Болюбаш був патріотом своєї національної Церкви і свого народу. В межах цієї засади він ініціював свої доброчинні проєкти. Відвідуючи Україну часи СССР, виконував завдання зв'язківця з національним підпіллям і підпільною Церквою в Україні, передаючи їм необхідну оперативну допомогу.

Глибоку поінформованість про політичні процеси і ситуацію в Україні передавав у своїх статтях, будучи довголітнім співробітником газети „Гомін України", у реґулярних виступах в радіопрограмі „Пісня України", у публічних доповідях, до яких його запрошували громадські організації. Радіючи успіхами незалежної України, був рівночасно жорстким критиком її правлячої еліти і політиків, які спричинялися до загострення її зовнішніх і внутрішніх негараздів, успадкованих від більшовицької окупації.

Був упорядником і редактором одного із кращих реґіональних збірників – „Золочівщина". За посередництвом газети „Гомін України" успішно провів допомогову акцію фінансового порятунку київської газети „Літературна Україна", яка у ці буремні часи була вагомим і найбільш авторитетним речником національно-патріотичних сил України.

У своїй діяльності Володимир Болюбаш головні акценти ставив на необхідності вишколу нових провідних еліт української нації, тому був професором УВУ у Мюнхені, зокрема в ділянках української та східньоевропейської політології. Як професор Національного університету ім. І. Франка у Львові впровадив, мабуть, вперше в незалежній Україні, навчання з націології, тобто, науку про націю, започаткував широкомаштабну стипендійну програму для студентів університету ім. І. Франка, зібравши понад 200 тис. дол., з чого уже скористалися понад 2000 студентів.

Багато зусиль він вкладав у розвиток Українського Католицького університету, де виховуються майбутні духові провідники народу. Володимир Болюбаш самочинно зібрав десятки тисяч долярів, а останньо включився у діяльність Української католицької освітньої фундації в Канаді.

Володимир Болюбаш був промотором відновлення Золочівського замку і побудови каплиці у пам'ять жертв більшовицького терору у Золочеві. Буквально перед смертю він задумав побудову готелю для західніх туристів у золочівському реґіоні, щоб заохочувати їх відвідувати цей реґіон, багатий на історичні і культурні пам'ятки українського народу.

Похорон св. п. Володимира Болюбаша відбувся 3 травня 2005 р. з Української греко-католицької церкви св. Димитрія на цвинтарі Парк Лоун в Торонто. З участю чисельної української громади похорон провели владики Стефан Хміляр і Корнилій Пасічний, отці Іван Татарин, Іван Бочар, Михайло Лоза, Петро Шумельда і Андрій Фіголь та о.-протодиякон Нестор Юрчук і диякон д-р Ярослав Шудрак. Співали члени хорів „Прометей" і „Бурлака".

Під час похорону на стипендійний фонд для студентів Львівського університету зібрано 3,466 дол.; для студентів Українського Католицького університету у Львові - 3,036 дол.; на виховний фонд Пласту – 1,805 дол.,; на Суспільну службу українців Канади, Фонд „Поміч Україні" – 400 дол.

Дружина Христина Болюбаш, сини Богдан і Роман, сестра Анна Романишин з чоловіком Олегом, племінниця Оксана Савраз з чоловіком Петром, шваґрова Божена Іванусів з чоловіком Олегом та їхніми дочками Оленою і Олесею та синами Данилом і Ігорем складають щиру подяку і просять замість квітів на могилу покійного скласти пожертви на Стипендійний фонд ім. Володимира Болюбаша для студентів Українського Католицького університету у Львові і Львівського національного університету ім. І. Франка. З цією метою у Кредитовій спілці „Будучність" („Buduchnist Credit Union", 2280 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6S 1N9) відкрито окремі рахунки: Lviv University (ч. 23662) і Ukrainian Catholic University (ч. 41353).

Св. п. Володимир Болюбаш

З волі Всевишнього після тривалої недуги
в суботу, 22 квітня 2006 р. у мирі і спокою
відійшов у вічність наш найдорожчий
ЧОЛОВІК, ТАТО, ДІДУСЬ І ДЯДЬКО

СВ. П.

д-р ОЛЕКСАНДЕР ГУДЗЯК

нар. 19 січня 1926 р. в Поморянах, Україна.

Очікуючи воскресіння мертвих:

дружина	– ЯРОСЛАВА з ШИПУЛІВ
сини	– о. БОРИС ГУДЗЯК
	– д-р МАРКО ГУДЗЯК з дружиною РОМОЮ
внуки	– КАТЕРИНА, ГРИГОРІЙ і ЗАХАРІЙ
швагерка	– СТЕФАНІЯ ШИПУЛА
племінники	– РОМАН ГУДЗЯК з родиною
у Львові	– ТЕОДОР ГУДЗЯК з родиною
племінниці	– ЛІДА ЛЕЩУК
	– РЕНАТА ГОРОДИСЬКА з родиною

Вічна Йому пам'ять!

Христос Воскрес!

Замість квітів на свіжу могилу Покійного родина просить складати пожертви на Український католицький університет через Українську Католицьку Освітню Фундацію UCEF, 2247 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622.

Спільнота
УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

висловлює глибоке співчуття
дружині Ярославі, синові Маркові з сім'єю та
синові Борисові – нашому дорогому ректорові
– з приводу смерті

СВ.П.

д-ра ОЛЕКСАНДРА ГУДЗЯКА

який відійшов у вічність тоді, коли в Україні співали перші "Христос Воскрес!" на Великодніх Всенощних відправах.

Д-р. Гудзяк був великим приятелем та щедрим добродієм УКУ, завжди підтримував наші починання на благо рідної Йому України. Відвідини подружжя Гудзяків дарували нам радість і натхнення.

Вічна Йому пам'ять!

Разом із родиною та друзями в Америці та Україні спільнота УКУ підбадьорюється Великодньою новиною – "Христос Воскрес!.. І нам дарував життя вічне!"

З і смутком повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що 14 квітня 2006 р. упокоївся в Бозі, проживши 85 років

СВ. П.

ЛЮБОМИР БОГДАН РАТИЧ

ПАНАХИДА була відправлена у вівторок, 18 квітня 2006 р. о год. 5:00 веч. у Silverton Memorial Funeral Home, Toms River, NJ.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 19 квітня 2006 р., о год. 10-й ранку в церкві св. Стефана, Toms River, а опісля на цвинтарі св. Петра в New Brunswick, NJ.

Горем прибиті:

донька	– ДАРІЯ з мужем ЮРІЄМ і сином АЛЕКСАНДРОМ
син	– ЯРОСЛАВ
брат	– РОСТИСЛАВ з дружиною ГАЛЕЮ
братова	– ІВАННА
братаниці	– НАДЯ
	– ХРИСТЯ
	– НАТАЛІЯ з мужем ІГОРЕМ і доньми ЮЛІЯНОЮ і КАТЕРИНОЮ
братанич	– РОМАН з дружиною ОЛЕСЕЮ, сином МИКОЛОЮ і донею АНЕЮ

ближча і дальша родина в ЗСА, Канаді, Україні і Польщі.

Вічна Йому пам'ять!

бл. п.

ТЕОФІЛ МАРЧАК

31 січня, 1909 р. - 1 квітня, 2006 р.

Ми живі свідки Ваших подвигів - будемо завжди Вас пам'ятати. Хай американські вітри занесуть Ваші засіви в Україну.

**Управа і члени
Української Капелі Бандуристів
ім. Тараса Шевченка**

Вічна Йому пам'ять!

У П'ЯТУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

мого єдиного ВУЙКА

СВ. П.

д-ра медицини

ВОЛОДИМИРА ПРОКОПОВА

який посвятив своє життя
пацієнтам і медицині

будуть відправлені

**СЛУЖБИ БОЖІ
з ПАНАХИДАМИ**

- в українській греко-католицькій церкві св. Тройці у Silver Spring, MD;
- в українській катедрі Святої Родини у Washington, DC;
- в українській католицькій церкві Успіння Матері Божої у Miami, FL;
- в Римо-Католицькій Церкві, Weedsport, NY.

Про молитви за душу Покійного

просять

ВІРА ШЕРШЕНЬ із сином ПАВЛОМ,
його дружиною ЛІДОЮ, донечкою ХРИСТИНКОЮ
і синком JOHN PAUL MICHAEL.